

Roční evaluační zpráva Gymnázia Přírodní škola, o.p.s. za školní rok 2020/2021

OBSAH:

- Podklady, ze kterých zejména vychází autoevaluace hodnoceného školního roku

A. Koncepční cíle

1. Rozvoj kádrového zajištění pedagogického procesu, zvyšování odborné, ale i didaktické a obecně pedagogické kompetence, resp. kvalifikace učitelů, rozvoj komunikace a kooperace mezi vyučujícími, podpora a rozvoj párového učení
2. Prosazování hlavních pedagogických principů Přírodní školy do akcí a života – především hodnocení na obsahovém základě, školní studentská samospráva a participace studentů na životě školy, výchovný aspekt výchovně – vzdělávacího procesu, komunitní charakter fungování školy – spolupráce mladších a starších studentů, výuka prostřednictvím rozsáhlejších projektů (zvl. umělecké projekty a pedagogicko-výzkumná Expedice) a jejich integrace do průběžné výuky v jednotlivých předmětech
3. Rozvoj materiálně – technického zázemí – prostory pro výuku, materiální vybavení, zázemí pro vyučující i studenty a jeho zlepšování. Dlouhodobé řešení zázemí školy, zvláště s ohledem na růst populační křivky.
4. Rozvoj spolupráce s rodiči studentů, efektivní informační systém a zpětná vazba, nepřímé zapojení rodin studentů do práce a života školy.
5. Práce s dětmi se SPU, integrace postižených studentů a studentů s jiným než českým mateřským jazykem.
6. Využití výsledků práce (zvl. projektů Přírodní školy) na veřejnosti, sdílení zkušeností pedagogického systému PŠ.

B. Sebehodnocení v dalších důležitých oblastech

ŠVP

- Soulad školního vzdělávacího programu s RVP
- Další programová nabídka např. pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, variabilita programu – dotace předmětů, volitelné předměty, projekty, kurzy, průřezová témata
- Přehled průřezových témat a příslušných výjezdů, příp. dalších školních projektů a aktivit, v rámci kterých byly realizovány

Průběh vzdělávání

- Průběh vzdělávání se zřetelem k vytváření cílových kompetencí ŠVP
- Přehled cílových kompetencí a jejich rozvoj

Výsledky vzdělávání studentů

- Studijní výsledky vzdělávání

Přijímací řízení

Maturitní zkoušky a úspěšnost při přijímacích zkouškách na VŠ

Podpora školy žákům, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob na vzdělávání

- Přístup k informacím a jejich přenos
- Spolupráce s rodiči
- Podpora studentům
- Vzájemné vztahy mezi školou, studenty, rodiči a dalších osob a jejich dopad na vzdělávání
- Vztahy se zřizovatelem a školskou radou
- Klima, kultura, étos školy

Řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků

- Kvalita systémového řízení
- Plánování řídicích činností
- Efektivita organizace školy
- Metodická podpora kvality výuky
- Systém vedení pedagogických pracovníků
- Kontrolní systém

Úroveň výsledků práce školy, zejména s ohledem k podmínkám

vzdělávání a ekonomickým zdrojům

- Zlepšování kvality výsledků vzdělávání
- Spolupráce s partnery
- Prezentace školy, organizace akcí školy – vystoupení, přehlídek, výstav

Závěr

- Oblasti, ve kterých dosahuje škola dobrých výsledků
- Výzvy do budoucna – školního roku 2021 / 2022

Kritéria hodnocení jednotlivých kategorií:

- *hodnocení A: stav je optimální, větší problémy se nevyskytují, do budoucna je třeba jen stabilizovat současný stav*
- *hodnocení B: stav je vyhovující, s dílčími nedostatky, které ale nenarušují funkčnost a jsou odstranitelné v kratším časovém horizontu.*
- *hodnocení C: stav je dostatečný, nicméně se vyskytují větší problémy, které nelze v podmínkách školy nebo v krátkém časovém horizontu řešit.*
- *hodnocení D: stav je nevyhovující, vyžaduje koncepční zásah, dlouhodobé řešení.*

Podklady, ze kterých zejména vychází autoevaluace hodnoceného školního roku:

1. Ověřování znalostí žáků pomocí srovnávacích testů Scio - Národní testování 9. tříd (ČJ, Ma, OSP a AJ Scate) - dle harmonogramu evaluace studijních výsledků žáků.
2. Proběhlo hodnocení výuky ředitelem školy a jeho zástupcem 14 hospitací, nově i vzájemné hospitace mezi vyučujícími (mj. v rámci projektu KOLEGA), ze všech vypracovány a uloženy hospitační protokoly. Byly provedeny pohospitační pohovory. Řada projektů byla realizována týmově, časté byly krátké návštěvy při výuce. Proběhlo několik vzájemných hospitací pedagogů a jejich slovní zhodnocení.
3. Proběhlo hodnocení školních výjezdů z hlediska obsahového i organizačního a s ohledem na vytváření cílových kompetencí ŠvP, resp. koncepčních cílů naší školy a to v pedagogické, tak i studentské radě.
4. Hodnocení úrovně expedičních projektů a veřejných prezentací projektů Expedice Kokořínsko 2020 a Expedice Českobrodsko 2021. Hodnocení expedičních projektů ve studentském časopise.
5. Hodnocení školy, akcí i práce učitelů probíhala na jednáních studentské rady; na jednáních byli zástupci vedení školy přítomni, vycházeli jsme i ze zápisů z těchto jednání. Obdobně probíhala reflexe práce školy a problémů i podnětů během třídnických hodin a ranních společných shromáždění školy.
6. Reflexe při veřejných prezentacích projektu a systému práce Přírodní školy, tentokrát vzhledem ke covidovým opatřením v prostoru parku Stromovka a dále spolupráce v rámci školních projektů (Tereziánská štafeta, Dětský domov Pyšely, Tabook ad.) a dále spolupráce se spřátelenými školami (Hořické gymnázium, škola Otevřeno ad.).
7. Pravidelné provozní a klasifikační porady učitelského sboru. Reflexe uplynulého školního roku na letním soustředění učitelů. Na části soustředění byli přítomni zástupci studentské rady a poskytli svoje hodnocení uplynulého školního roku.
8. Setkání s rodiči studentů v rámci třídních schůzek i neformálních setkání. Jejich zpětná vazba na práci školy v rámci pravidelné e-mailové korespondence. Informace a podněty

od členů Školské rady.

9. Třídní knihy a další pedagogické dokumenty.
10. Hodnocení projektových střed vyučujícími na poradě, ústní reflexe zúčastněných studentů.
11. Pravidelná jednání studentské rady, reflexe společného života, problémů i pozitiv zástupci studentů (obvykle každé úterý online + na výjezdech).
12. Písemná zpětná vazba studentů školy a vyučujícím – proběhla na konci školního roku a reflektována byla v rámci letního soustředění pedagogického sboru.
13. Výsledky inspekční zprávy z roku 2014, zvláště týkající se tématu naplňování a správného vykazování plnění ŠVP, závěry pilotáže ČŠI na naší škole v září 2015.
14. Úspěšnost absolventů při maturitních zkouškách a přijímacích zkouškách na VŠ, resp. úspěšnost našich absolventů během jejich studia na VŠ a v životě (jsme v pravidelném kontaktu, zapojujeme absolventy i do projektů apod.).
15. Reflexe práce školy v rámci spolupráce partnerských škol KOLEGA (ZŠ Strossmayerovo náměstí a ZŠ Mnichovice) - online kulaté stoly, hodnotící zprávy.
16. Závěry šetření ČŠI začátkem roku 2021 - proběhly pouze ústně (online) a závěry komunikovány jen ústně, ale byly i tak důležitým podnětem a evaluačním prvkem.

Přílohy autoevaluační zprávy:

1. Plán evaluace studijních výsledků žáků pro hodnocený rok
2. Přehled výsledků evaluace studijních výsledků žáků přístupný v cloudu testování scio na adrese <https://www.sciodat.cz/>.
3. Přehled DVPP
4. Srovnání počtu odučených hodin s učebním plánem 2020/2021
5. Časopis a práce představující studentské výzkumy na Expedici „Kokořínsko 2020 v časopise Vesmírný Kurýr a Expediční časopis Českobrodsko 2021“ (viz. <http://archiv.prirodniskola.cz/casopisy.html>)
6. Reference o úspěších našich studentů (jsou k dispozici na školním webu na adrese - <http://www.prirodniskola.cz/o-skole/napsali-o-nas/>)

Celková situace školy ve školním roce 2020/2021

Příprava nového školního roku (vč. reflexe jarního „covidového období“ proběhlo na čtyřdenním učitelském soustředění v Jizerských horách na konci července.

V průběhu srpna probíhalo stěhování školy do nových prostor v podkroví ZŠ TGM na Ortenově náměstí v Praze 7. Do prací se dobrovolnicky zapojili i učitelé, studenti a jejich rodiče. Zároveň v srpnu proběhl dobrovolný několikadenní putovní výlet do Krušných hor, kterého se zúčastnilo kolem 15 studentů.

Celková situace ve školství i společnosti byl již na konci léta ve znamení narůstajícího počtu nakažených a přípravy dalších protiepidemických opatření.

Školní rok zahájilo třídní putování celé školy Kokořínskem (oproti zvyklostem zkrácené). Na něj navazovala pětidenní expedice na Kokořínsku, která nahrazovala Expedici červnovou, která nemohla z důvodů epidemické situace proběhnout.

Na terénní část navazovalo zpracovávání v Praze, prezentace výsledků formou venkovních workshopů a prezentací na několika školách (ZŠ sv. Augustina, Gymnázium Duhovka, ZŠ Strossmayerovo náměstí). Výstupem byly také populárně-vědecké články uveřejněné na webu školy i jako příloha školního časopisu.

V průběhu září a začátkem října jsme reagovali na zhoršující se epidemickou situace tím, že jsme většinu výuky přesunuli do Stromovky nebo do venkovních prostor Salesiánského centra v Kobylisích. Z počátečního vynuceného provizoria se stala pro učitele i žáky výzva k hledání nových forem a metod výuky.

Od druhého týdne října přešel z rozhodnutí vlády vyšší stupeň do modu distančního studia. Pro dvě třídy (sekunda a kvarta) nižšího stupně jsme v polovině října zorganizovali školu v přírodě do Jizerských hor (chata Zvonice). Na organizaci se jako asistenti podíleli i někteří studenti vyššího stupně. Na programu byly kromě výuky i poznávací výlety, projekty navazující na místní historii, přírodu a zajímavosti. Po návratu musely z rozhodnutí vlády přejít na distanční studium i tyto mladší ročníky.

Během školního roku navzdory distančnímu studiu probíhala nadále práce redakční rady školního časopisu Vesmírný kurýr a vyšlo 5 čísel.

V době distanční výuky byl – na rozdíl od jara 2020 sjednocen systém zadávání a evidence úkolů i online hodin, centrálně byla využívána platforma google classroom, každá třída měla svou stálou „učebnu“ google meet, kam měl každý přístup prostřednictvím své školní e-mailové adresy. Aktuální rozvrh online hodin a dalších aktivity byl přehledně prezentován na stránkách školy a zároveň žákům zasílám na školní e-mail. Během výuky byla zachována výuka všechny vyučovacích předmětů, vč. výchov ve stejném časovém rozsahu, jako by tomu bylo při výuce prezenční. Poměr asynchronní a synchronní výuky byl přibližně 1:1, ale vyvíjelo se a měnil podle aktuální situace. V případě asynchronní výuky (zadaná práce) jsme se snažili, aby se tato neomezovala na práci na počítači, ale měla charakter tvůrčích aktivit, práce s materiálem, aktivity venku apod. Obvykle na tato zadání navazoval jejich rozbor na následující online hodině příslušného předmětu.

Kromě běžné výuky probíhala celá řada dalších aktivit distanční formou – 2x týdně online

společné shromáždění celé školy, 1x týdně pedagogická rada a studentská rada, kroužek latiny. V rámci distanční výuky se nám ve významné míře podařilo zapojit vrstevnické učení, byl zachován systém středečních projektových dní (projekty byly obvykle zadávány tak, aby nutily žáky pracovat v terénu, pokud to epidemická opatření pro setkávání venku umožňovala, byla dobrovolně nabízena i terénní varianta v souladu s aktuálně platnými opatřeními).

V krátkém období uvolnění v prosinci se na několik týdnů ve střídavém režimu do školy vrátili žáci všech tříd, v rámci tohoto období se podařilo zrealizovat i socializační třídní výlety a taktéž umělecké projekty. V jejich rámci vzniklo několik animovaných a hraných filmů, rozhlasová hra, hudební nahrávky i výtvarná díla. Jejich přehled i některé z nich přímo jsou dostupné na webu školy. Plánujeme je prezentovat i na podzim 21 na filmovém večeru. Ale i v podmínkách omezení se nám podařilo část z nich v prosinci prezentovat formou online akademie PŠ. Její záznam je k dispozici na webu školy.

Tyto projektové dny nahradily původně plánovaný umělecký výjezd plánovaný na listopad, který se z důvodu protiepidemických opatření nemohl uskutečnit.

Další plánované výjezdové akce (lyžařský kurz, jarní výjezd, Energetika) se nerealizovaly ze stejných důvodů.

Na začátku roku 2021 proběhlo na naší škole online šetření ČŠI, především hospitace VH a hodnocení situace v době distanční výuky. Závěry byly velmi dobré.

Během školního roku proběhly celkem čtyři online schůzky rodičů celé školy, na které obvykle navazovala „setkání“ třídních učitelů s rodiči dětí jejich tříd. Obvykle navazovala na aktuální epidemickou a společenskou situaci.

Na jaře proběhl online formou pro všechny třídy program věnovaný duševní hygieně, schopnosti relaxace, zvládání stresu apod. vedený školní psycholožkou Lenkou Rázgovou. Žáky i studenty byl velmi pozitivně hodnocen a v podobných programech bychom rádi pokračovali i do budoucna.

V návaznosti na postupném rozvolňování se na jaře probíhal návrat dětí do prezenční výuky. Tu jsme jen s malými výjimkami realizovali ve Stromovce a byla doplňována taktéž venkovními projekty a třídními výlety.

V červnu se podařilo připravit a prezenčně realizovat tradiční Expedici. Vzhledem k situaci i omezeným časovým možnostem proběhla ve zkráceném formátu 5 dní v terénu + několik dní na přípravu a zpracování. Terénní část proběhla na Říčansku a Českobrodsku, studenti, kteří splnili podmínky všech příslušných vyučovacích předmětů se podle zájmu rozdělili do 9 věkově smíšených skupin věnujících se různým tématům. Témata byla následující: Voda v krajině, kočovné divadlo, biologický průzkum a příprava environmentálního programu pro školy, krajinná archeologie, průzkum názorů obyvatel na očkování proti covid19, názory obyvatel na budoucnost, experimentální fyzika, zvony a varhany v kostelích, reportéři PŠ.

V úterý 29.6. Žáci představili výsledky své práce v rámci venkovních prezentací pro rodiče a přátele školy, které proběhly ve Stromovce. Školní rok jsme zakončili tradičním hodnocením a předáváním vysvědčení u „Stromu školy“ na Jungmannově náměstí.

V létě se uskutečnilo několik dobrovolných akcí pro studenty - zvláště obnova školní naučné stezky okolím Makové hory a Smolotel, organizace příměstského tábora vedeného našimi staršími studenty pro děti ze sociálně znevýhodněných rodin na Tepelsku a týdenní putování Českým Středohořím a Kokořínskem. V červenci se též uskutečnilo čtyřdenní výjezdové soustředění učitelů zaměřené na zhodnocení uplynulého školního roku a plánování roku nového (za účasti zástupců studentské rady).

V srpnu jsme se museli všichni vyrovnat se smutnou událostí - kolegyně Štěpána, která byla dlouhodobě nemocná začátkem srpna zemřela. V již tak složitém a psychicky náročném roce jsme museli s dětmi tuto událost zpracovávat. Zvláště náročné to bylo pro třídu ksí, která měla Štěpánu jako třídní učitelku.

A. Koncepční cíle školy

Koncepční záměry (cíle), ze kterých hodnocení mj. vychází:

1) Rozvoj kádrového zajištění pedagogického procesu, zvyšování odborné, ale i didaktické a obecně pedagogické kompetence, resp. kvalifikace učitelů, rozvoj komunikace a kooperace mezi vyučujícími. Team building.

Pro rok 2020/2021

a)

Nadále se zaměřovat na zlepšování kvality výuky, především v matematice a cizích jazycích, především důrazem na důslednou práci a procvičování doma, plnění studijních povinností, procvičování probrané látky.

Zaměřovat se více na výuku českého jazyka, zvláště čtenářské gramotnosti, schopnosti práce s literaturou a stylizace. Více propojovat výuku rodného jazyka se školními projekty – zvláště tvorba *Profilových prací* studentů a výstupů z projektu *Expedice*. Vytváření průniků těchto předmětů do ostatních vyučovacích předmětů, spolupráce pedagogů. Motivovat rodiče studentů ke spolupráci v tomto smyslu.

Udržet zapojování většiny vyučujících i do dalších aktivit školy nad rámec běžné výuky (výjezdy, projekty, *Expedice*).

b)

Nadále klást důraz na další vzdělávání pedagogických pracovníků a to nejen v oblasti odbornosti v rámci vlastní aprobace, ale i v oblasti inovace vyučovacích metod, obecně pedagogické (mj. prevence sociálně patologických jevů), práce s dětmi se SPU a SPCH a prohlubování kvalifikace v oblasti IT, které zejména byly v tomto roce zásadní pro udržení kvality výuky v podmínkách distančního studia. K tomu využít mj. i dobrovolné akce pro studenty a jejich sourozence a kamarády ve volném čase a snažit se, aby se vyučující alespoň občas těchto akcí zúčastňovali.

Zajistit, aby vyučující, který nemá potřebnou pedagogickou kvalifikaci si ji

v souladu s platnou legislativou doplnili.

c)

Zlepšení komunikace a kooperace mezi vyučujícími, společné řešení vzdělávacích a výchovných problémů i příprava školních projektů. Zaměřit se na rozvoj párového učení a vzájemné podpory a reflexe, zvláště v návaznosti na projekt KOLEGA.

d)

Pravidelně se věnovat začínajícímu učiteli, poskytovat mu účinné metodické vedení a efektivní zpětnou vazbu. V tomto smyslu využít starších zkušenějších pedagogů školy, být i s blízkou aprobací.

e)

Zaměřit se na pravidelné a kvalitní vedení pedagogické dokumentace, zvláště třídních knih.

f)

Zlepšit pravidelnou kontrolní činnost, vytvořit efektivnější plán kontrolní činnosti. Kontrolní činnost rozdělit mezi více pracovníků, rozvinout a upevnit systém vzájemných hospitací vyučujících.

g)

Na podporu vyučujících přijmout novou pracovníci, která bude zajišťovat suplované hodiny a zajišťovat technickou i lidskou podporu vyučujícím i vedení školy.

Realizace a její hodnocení:

ad. a) Cíle byly stanoveny realisticky v oblasti udržení odborně kvalifikovaných jazykářů.

V hodnoceném roce vyučovali na naší škole matematiku dva plně kvalifikovaní vyučující.

Během hodnoceného školního roku nadále působili v naší škole dva vyučující anglického jazyka, což umožnilo důsledné dělení tříd na skupiny během výuky cizích jazyků. Část hodin angličtiny ve všech třídách probíhala pod vedením rodilého mluvčího.

Obdobně pokračovala výuka němčiny a ruštiny jako druhého cizího jazyka. V rámci obou jazyků byla taktéž výuka obohacována komunikací s rodilými mluvčími během některých hodin.

Všichni vyučující se zapojili nejen do vlastní výuky, ale i do výjezdových akcí školy a pomoci při realizaci projektových střed. U jazykářů šlo mj. o přípravu cizojazyčné složky programu studijních výjezdů, propojení běžných aktivit, her, výukových činností atd. s výukou a využitím především anglického jazyka. Jejich zapojení do aktivit na výjezdech bylo ale v tomto roce spíše horší. Do budoucna se na to chceme opět zaměřit.

Ve výuce českého jazyka se poměrně dařilo propojit výuku s dalšími školními projekty a tématy výjezdů. V tomto směru jsme systematicky pracovali s vyučující českého jazyka. Šlo především o nácvik práce s odbornou literaturou a práci s textovými výstupy expedice. Přínosem pak bylo vydávání školního časopisu mapující život školy a tvorbu studentů. Jejich tvorba byla napojena na výuku českého jazyka. Do budoucna plánujeme i větší propojení s dalšími vyučovacími předměty v rámci podmínkového systému.

Komunikace s rodiči studentů ve věci výuky a prospěchu v jednotlivých předmětech a jejich

podpory domácí přípravy studentů byla dostatečná. Nadále jsme se snažili kontrolu a informování rodičů v hodnoceném roce zlepšit. Vzhledem k – ve třetím roce využívanému informačnímu systému (EDOOKIT), kde se částečně realizoval i elektronický studijní průkaz („index“), jsme si my i rodiče a studenti na nový systém zvykli, takže fungoval velmi dobře. V nově nastalé situaci distanční výuky jsme dále vytvořili systém distanční výuky propojující Edookit a Google Classroom.

Účast vyučujících na výjezdových akcích školy (pokud je bylo lze realizovat) byla stejně dobrá jako v předchozím roce, mj. díky tomu, že kádrové zajištění výjezdů jsme řešili už na letním soustředění učitelů. Zde byl také deklarován požadavek, aby se každý vyučující zúčastnil alespoň 2 celých výjezdů.

Nadále jsme ale na zajištění výjezdů a projektů školy využívali zapojení dalších pedagogických pracovníků – zvl. absolventů (tč. studentů VŠ) v roli vychovatelů a lektorů některých programů a několika dobrovolníků z řad rodičů a přátel školy. Do akcí mimo běžnou výuku se vyučující zapojovali spíše výjimečně. Příčiny jsou především rodinné.

(celkové hodnocení B)

ad b) V oblasti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků byla situace značně ovlivněna pandemií. Podle možností a zájmu absolvovali někteří učitelé webináře podle svého zájmu. Naopak se někteří z nás (FT, JN) podíleli na online konferencích věnovaných tématům školství apod.

V oblasti obecně pedagogické jsme se snažili provádět vzájemné vzdělávání v rámci našich kantorských setkání, zvl. v rámci několikadenního letního učitelského soustředění v Josefově Dole (léto 2020 a 2021), kde jsme se opět věnovali žákům s SVP, ale i obecným pedagogickým otázkám a vizím práce Přírodní školy.

(celkové hodnocení B)

ad c) Komunikace mezi vyučujícími byla dostačující, především díky postupnému zlepšování webových stránek školy a sdílení aplikace školního kalendáře Google, dokumentů systému Google, Edookitu a systému Google Classroom. Podařilo se nám nadále pravidelně na webových stránkách vyvěšovat podrobné týdenní plány školních i mimoškolních aktivit, což bylo učiteli, žáky i rodiči hodnoceno velmi pozitivně.

Dále byla komunikace realizována v rámci pravidelných pedagogických porad, které se konaly každé pondělí a čtvrtek, a e-mailové komunikace.

Ke komunikaci a přenosu informací významně přispělo i ranní společné shromáždění školy (po většinu roku realizované online v po a pá). To bylo pozitivně hodnocené i pracovníky ČŠI.

Ke zlepšení komunikace a rozvoji celkové kooperace mezi vyučujícími přispěl i projekt KOLEGA (Kolegiální podpora - Společná cesta v úspěchu - viz. <http://www.prirodniskola.cz/o-skole/kolegialni-podpora/>), který od září 2017 realizujeme ve spolupráci se ZŠ Strossmayerovo náměstí a ZŠ TGM Mnichovice zaměřený na párovou výuku.

Během pravidelných online týdenních porad byl vždy vyhrazen čas se podělit o tom, jak se kdo z učitelů cítí, jaké má problémy nebo i o tom, co mu udělalo radost apod. I v době distanční výuky jsme se – coby pracovní kolektiv – mohli v souladu s aktuálně platnými opatřeními scházet i fyzicky. Podobných setkání proběhlo několik – vždy venku a byla pro nás všechny vždycky velkým povzbuzením a posilou.

K dispozici učitelům byla i školní psycholožka Lenka Rázgová, podporu nám ale opakovaně

poskytovali i rodiče našich žáků i jednotliví kolegové mezi sebou. Obecně můžeme říct, že nás tento náročný rok velmi sblížil a „stmělil“, což se mj. projevilo na krásné přátelské atmosféře, která mezi námi panovala na jaře ve škole, akcích i letním učitelském soustředění.

(celkové hodnocení A-B)

ad d) V hodnoceném roce nebyl na naší škole žádný začínající učitel, situace ale vyžadovala větší vzájemnou podporu a inspiraci. Proto (i vzhledem k online formě) proběhlo větší množství i neformálních hospitací a párové výuky (ne všechno je zaznamenáno v protokolech z důvodu extrémního vytížení).

Nadále probíhalo metodické vedení v rámci neformálních setkání a konzultací, příp. i týmové výuky v rámci školních projektů. Celkově se metodická a odborná úroveň vyučujících s kratší dobou praxe dále zlepšovala.

Na některých poradách i kulatých stolech v rámci projektu Kolega proběhlo “kolečko” příkladů dobré praxe, pozitivní kolečko apod.

(celkové hodnocení A-B)

ad e) Co se týče záznamů do třídní knihy, pokračovalo využití elektronické třídní knihy – systém EDOOKIT. Ten byl uživatelsky velmi příznivý. Přesto se ale ne vždy podařilo vést záznamy pravidelně, na což se chceme do budoucna více zaměřit. V používání systému budeme pokračovat i do budoucna.

(celkové hodnocení B)

ad f) Plán kontrolní činnosti byl vypracován dobře (tuto oblast má dlouhodobě na starost Ing. Mgr. Petr Martiška). Vzhledem k epidemické situaci a online výuce byl dodržen pouze rámcově (viz. bod c)

Celkem proběhlo 14 hospitací, během nichž se podařilo kontrolovat výuku ve všech třídách a všech hlavních vyučovacích předmětech.

(celkové hodnocení A-B)

ad g) Nová pracovnice – bývalá vyučující biologie - chemie (která se k nám tím vrátila po mnoha letech) Mgr. Mária Kalašová do školy nastoupila v roce 2020. Mj. převzala část ekonomické agendy, zajištění suplovaných hodin a některé organizační agendy. Celkově její práce značně ulehčila nejen vedení školy, ale i většině vyučujícím a hodnotíme ji jako výbornou.

(celkové hodnocení A)

2) Prosazování hlavních pedagogických principů Přírodní školy do akcí a života – především hodnocení na obsahovém základě, školní studentská samospráva a participace studentů na životě školy, výchovný aspekt výchovně – vzdělávacího procesu, komunitní charakter fungování školy – spolupráce mladších a starších studentů, výuka prostřednictvím rozsáhlejších projektů (zvl. umělecké projekty a Expedice) a jejich integrace do průběžné výuky v jednotlivých předmětech.

Pro rok 2020/2021

a)

Pokračovat v uplatňování prvků „podmínkového systému“ ve všech předmětech. Hledat způsoby efektivního uplatňování podmínkového systému pro vyučující i pro studenty – zvl. časově zvládnutelný systém ověřování znalostí a možností oprav jednotlivých zkoušek a hledání alternativních způsobů jejich plnění a propojení se školními výjezdy a projekty.

Zaměřit se na alternativní formy plnění “podmínek” , mj. v návaznosti ze zkušeností z jarního lockdownu - splnění činnostmi, prací v hodině, vypracováním úkolů, vrstevnickým učením, prací na projektech, expedice apod.

b)

Pokračovat v efektivní participaci studentů na životě školy, především v práci studentské samosprávy, podílu dětí na přípravě a organizaci studijních výjezdů a dalších akcí. Systematicky pracovat s patrony, aby jejich podpora mladších studentů byla co nejefektivnější a vedla i k osobnímu zrání starších studentů.

Posilovat účast studentské rady na výjezdech školy, alespoň 2x během výjezdu svolat jednání a reflektovat probíhající program. Zachovat funkci předsedy studentské rady a snažit se prohlubovat vzájemné propojení studentské a pedagogické rady při řešení důležitých problémů, zvláště prostřednictvím účasti zástupců SR na pedagogické radě a naopak a organizaci společných jednání studentské a pedagogické rady.

V případě distanční výuky podporovat, aby jednání SR proběhlo minimálně 1x týdně online a fungovalo propojení SR a PR. Zajistit účast zástupců SR na letním učitelském soustředění.

c)

Cíleně zapojovat studenty, zvláště starších ročníků do přípravy a organizace školních aktivit, zvláště výjezdů, projektů, praktických cvičení, ale i při pomoci ve výuce. Posilovat podíl studentů na přípravě a organizaci i dobrovolných akcí (DD Pyšely, adaptační víkendy, akce pro veřejnost)

d)

Realizovat mezioborové projekty v rámci střeďečních dopolední i studijních výjezdů.

e)

Realizovat projekty a další akce ve věkově smíšených skupinách.

f) Pokračovat v rozdělení klíčových oblastí pedagogického systému PŠ mezi jednotlivé vyučující a tím v decentralizaci systému a zvyšování jeho nezávislosti na zakladateli školy.

g) V návaznosti na epidemickou situaci se snažit udržet prvky typické pro systém GPŠ, zvláště společné “srazy” (i online), týmovou práci (i v rámci online), projektové dny a další delší projekty, učení venku. Zaměřit se na psychickou podporu žáků a vyučujících.

Realizace a její zhodnocení:

Cíle byly stanoveny realisticky, jsou z hlediska udržení alternativního charakteru naší školy velmi důležité.

ad a) “Podmínkový systém”, který tvoří jeden z pilířů našeho ped. systému se ukázal být

velmi životaschopný, protože se díky němu u většiny studentů podařilo udržet motivaci studentů k učení v době, kdy už klasické prvky na jiných školách selhávaly. Evidence přes Google classroom a Edookit se ukázala velmi funkční. Mnohem více, než při prezenční výuce přispěl podmínkový systém k rozvoji samostatnosti studentů, zvl. schopnosti si zorganizovat čas, flexibility, elektronické i osobní komunikace apod.

Na podporu práce studentů přispěli velkou měrou třídní učitelé, ale i starší studenti v rámci výpomoci mladším.

Problém nastal jen u cca 10% studentů, kde se studijní problémy obvykle navazovaly na psychické problémy způsobené sociální izolací v době lockdownu. Pracovali jsme s nimi individuálně (zvl. výchovná poradkyně, školní psycholožka, třídní učitelé).

Na letním soustředění jsme se snažili tyto zkušenosti podrobně zreflektovat a zobecnit i do další - prezenční fáze výuky.

(celkové hodnocení A-B)

ad b) Práce studentské samosprávy v hodnoceném roce byla dobrá. Složení rady se příliš neměnilo, rada pracovala v počtu 17 členů. Do funkce předsedy studentské rady byl zvolen student sexty - ný Elijáš Miffek, který svolával a řídil jednání rady.

Rada se scházela podle potřeby každý týden online, nicméně (mj. i vzhledem k situaci lockdownu a osobních problémů předsedy rady) byly časy nepravidelné, často se na poslední chvíli měnily, témata nebyla dobře připravená, takže se ztrácela efektivita a motivace zástupců k práci v radě. Přesto se díky její práci podařilo identifikovat a mezi pedagogy přenést celou řadu témat a problémů, které byly následně společně řešeny.

Proto byly již v červnu vedením školy iniciovány nové volby členů studentské rady i jejího předsedy. Tím se stal pro školní rok 21/22 student ksí (kvarty - kvinty) Prokop Císler, který se zúčastnil i letního učitelského soustředění a s dalšími 3 zástupci se podílel na hodnocení školního roku a plánování toho nového.

Vzhledem k tomu, že z epidemických důvodů se většina školních výjezdů neuskutečnilo, nemohly zde probíhat ani SR. Nicméně na těch několika rady proběhly, reflektovaly průběžně i finálně akci a přispěli tak ke zdárnému průběhu i hodnocení.

Vzhledem k tomu, že nejmladší studenti byli už v sekundě, nebyla práce patronů příliš důležitá, v jednotlivých případech jsme ale jejich práci a pomoc využili (koordinace výchovná poradkyně).

Práce studentské rady je součástí pilotáže, resp. příkladu dobré praxe, který u nás sleduje ČŠI.

(celkové hodnocení B-C)

ad c) Do přípravy a organizace školních akcí se podařilo studenty zapojit dobře. Šlo především projektový týden zaměřených na umělecké aktivity v prosinci, kde studenti přicházeli s náměty, samostatně zpracovávali scénáře a významně se podíleli na vedení jednotlivých projektů. Dále pak obou projektových Expedic (září a červen), kde se podíleli na přípravě témat a vedení skupin. Taktéž pak i jejich prezentování na spřátelených školách ať již formou prezentací nebo workshopů.

Nově se vybraní studenti podíleli na pomoci s podporou sociálně znevýhodněných dětem na Praze 7 ve spolupráci se sociálním odborem MČ a vedením místních ZŠ. Probíhaly formou online i osobní (pokud to situace umožnila), individuální i skupinové.

Další studenti se podíleli i na pomoci při očkovacích akcích, podpoře seniorů apod.

Do těchto aktivit se aktivně zapojilo více než 20 studentů.

Studenti se také podíleli na přípravě a organizaci dobrovolných akcí.

(celkové hodnocení A)

ad d + e) Podařilo se realizovat celou řadu mezioborových projektů, buď v rámci jednotlivých tříd, nebo ve věkově smíšených skupinách, resp. s celou školou. Kromě několika středečního projektů (online i prezenčně) šlo o obě expedice (září a červen)

Témata prezentovaná v rámci dokončení projektu Kokořínsko 2020 byla následující:

- Pozorování živočichů na Kokořínsku
- Pořizování komparativních fotografií k historickým snímkům z oblasti Kokořínska
- Fyzikální hrátky tam a zase zpátky
- Jednou nohou v pravěku
- Znovuobjevené pověsti Kokořínska
- Přírodní barviva: Barvení pomocí rostlin
- Roubenky lidová architektura Kokořínska
- Vývoj vodních toků a ploch v oblasti Kokořínska s ohledem na retenční potenciál krajiny
- Společenský fenomén brigády a její proměny

Podrobný popis projektů, metodik a výsledků výzkumných prací jednotlivých žákovských týmů je v již zmíněném časopise, který je k dispozici na webových stránkách školy v sekci „archiv“ nebo v papírové podobě k vyzvednutí na sekretariátu školy.

V červnu 2021 proběhla terénní část dalšího mezioborového projektu Expedice Českobrodsko 2021. Všechna realizovaná témata měla mezioborový charakter a studenti se k jejich realizaci opět rozdělili do věkově smíšených skupin podle zájmu. Při jejich přípravě a realizaci jsme vycházeli ze zkušeností výzkumů z předchozích let. Na navržení a přípravě témat se podíleli i studenti.

Témata byla následující:

- Zvony – Kampanologický a organologický průzkum a Českobrodsku
- Vytváření jednoduchých retenčních prvků na vybraných potocích v okolí Českého Brodu a sledování jejich vlivu na koryto potoka
- Rekonstrukce vybraných historických fyzikálních pokusů a měření
- Kočovní divadlo
- Průzkum ekosystémů v okolí Českého Brodu a návrh vzdělávacích programů pro ekocentrum Vrátkov
- Krajinná archeologie
- Expediční reportér 2021
- Průzkum názorů obyvatel formou elektronického dotazníku a terénního dotazování: Covid-19 a očkování
- Individuální a globální vize budoucnosti lidí z Českého Brodu a okolí

Podrobné anotace projektů a další informace jsou v časopise Českobrodsko 2021, který je dostupný na webových stránkách školy.

(celkové hodnocení A)

ad f + g) V rámci letního soustředění 2020 byly znovu definovány priority systému škol a zrevidována funkčnost jejich zastřešení jednotlivými učiteli. Jde především o: studentskou radu („kapitanát“), ranní společné shromáždění (komunitní kruh) celé školy, vrstevnické učení, etická komise, práce patronů ad.

Již dříve zpracované manuály („kniha moudrostí“), nebylo většinou možné - vzhledem k

distanční výuce, využít.

Bohužel později i ty, které využity mohly být, nebyly většinou vyučujících ani žáků využity, což se projevilo na zhoršení organizace některých akcí (zbytečná hektičnost, "objevování Ameriky" ad.). Během letního soustředění 2021 jsem se k nim opět vrátili, takže v následujícím školním roce počítáme s jejich využitím a revizí.

Obecně, vzhledem k mimořádné epidemické situaci "ležela" hlavní tíha udržení prvků systému GPŠ na řediteli a třídních učitelích. Do budoucna chceme tuto odpovědnost znovu decentralizovat.

(celkové hodnocení B)

3) Rozvoj materiálně – technického zázemí – prostory pro výuku, materiální vybavení, zázemí pro vyučující i studenty a jeho zlepšování

Pro rok 2020/2021

a) **Zaměřit se na řešení stěhování školy – v návaznosti na ukončení nájmu v současných dočasných prostorách a možný návrat do prostor na ZŠ Letohradská P.7.**

b) **Stabilizovat vybavení školy pomůckami, zvláště audiovizuální technikou a výpočetní technikou, ale i vytvořením příjemného zázemí ve škole pro studenty i vyučující zlepšujícího jejich možnost realizace o přestávkách, nebo v době volna.**

c) **Stabilizovat technické zajištění projektů, zvl. expedičních výzkumů.**

d) **Zaměřit se na podporu podmínek distanční a hybridní výuky, ale i aktuálnímu vybavení s ohledem na epidemickou situaci.**

ad a) V rámci jednání s MČ sš podařilo dosáhnout slibu od radnice MČ, že od září 2022 se bude moct naše škola vrátit do prostor ZŠ Letohradská. Vzhledem k tomu, že setrvání v této lokalitě bude také dočasné, věnoval se tým složený za zástupců učitelů, rodičů a podporovatelů školy, který se zabýval hledáním cest k zajištění dlouhodobě udržitelného sídla GPŠ. Vzniklo několik konkrétních variant, které jsou nadále v řešení. Obecně je ale situace se školskými prostory v Praze kritická - tuto skutečnost potvrzují i zkušenosti jiných škol i pracovníků MHMP.

(celkové hodnocení B-C)

ad b) Během roku mohli studenti díky školnímu webu využívat studijních materiálů, které tam učitelé pro ně umístili. Vybavení v oblasti IT bylo průměrné. K dispozici jsou školní notebooky, které mohou studenti využívat, ve škole funguje školní server, který po vybudování rychlejšího připojení k síti poskytuje velmi rychlé připojení a svým signálem WIFI pokrývá všechny prostory školy.

Prostory pro výuku i zázemí v dočasném sídle na ZŠ TGM byly minimalistické. Vzhledem k miniaturní sborovně jsme problém řešili pronájmem kanceláře ve vedlejší ulici. Problém byl také s prostory na výuku dělených hodin, seminářů apod.

Reálně to ale, vzhledem k epidemické situaci a distanční výuce ani tak nebavilo, protože výuka probíhala většinou venku nebo online.

V rámci distanční výuky využívali učitelé školní nb, žáci pak svoje osobní. Nikdo z dětí ani

učitelů neměl v hodnoceném roce problém s konektivitou ani vybavením, příp. byly tyto problémy rychle vyřešeny.

Podmínky pro výuky IT nebyly v hodnoceném roce ideální, naše škola nedisponuje vlastní učebnou. Nicméně výuka probíhala s pomocí školních notebooků, vlastních notebooků jednotlivých studentů a školní wifi, či online. Výuka IT je implementována také do školních projektů (psaní výzkumných zpráv jednotlivých expedičních skupin, příprava veřejných prezentací, sazba a grafické zpracování plakátů, expedičního a školního časopisu, sepsání záměrů profilové práce ve třetím a šestém ročníku atd. To ale vzhledem k distanční výuce v tomto roce vlastně nevadilo...

Naši studenti měli možnost se stravovat ve školní jídelně ZŠ s možností výběru ze dvou jídel. Kvalita jídel byla dobrá, bohužel, většinu školního roku ji naši studenti vzhledem k distanční výuce nevyužili.

Výuka praktických cvičení z fyziky probíhala díky dlouhodobé spolupráci na katedře didaktiky fyziky MFF UK. Po stránce materiální i metodické byla tato praktika vždy výborná. Vzhledem k epidemické situaci ale probíhala část těchto praktik v epidemicky bezpečném prostředí venku.

(celkové hodnocení B-C)

ad c) Technické zajištění expedičních výzkumů odpovídalo minulým letům. Považujeme ho vzhledem k charakteru a zaměření výzkumů za poměrně optimální.

(celkové hodnocení A-B)

ad e) Vzhledem k epidemické situaci jsme postupně řešili technické parametry hybridní výuky - zvl. připojení - přenos v VH. I když tato probíhala dobře, do budoucna bychom se chtěli zaměřit na zlepšení kvality snímání obrazu i zvuku.

(celkové hodnocení B)

4) Rozvoj spolupráce s rodiči studentů, efektivní informační systém a zpětná vazba, nepřímé zapojení rodin studentů do práce a života školy.

Školní rok 2020/2021

a)

Pokračovat ve včasném informování zákonných studentů o výchovných a vzdělávacích problémech jejich dětí. Snažit se při jejich řešení nadále využívat služeb Pedagogicko – psychologické poradny. Pokračovat ve využívání služby Edookit.

b)

Zachovat informování studentů, rodičů a veřejnosti prostřednictvím školních webových stránek a facebooku. Na dobrovolných akcích umožnit účast i sourozencům našich žáků.

c)

Využít dobrovolnickou pomoc rodičů, bývalých studentů a dalších příznivců školy při hledání nového sídla školy, nových finančních zdrojů i zajištění

výjezdů.

ad a) Informování rodičů studentů se v hodnoceném roce bylo poměrně dobré, mj. díky systému informačních emailů, školního webu a facebooku. Informování rodičů stran absence, resp. včas neomluvených hodin bylo o něco lepší, než v uplynulých letech, byl nadále využíván systém EDOOKIT. Nově byl zaveden systém Google Classroom umožňující správu online učeben a online výuku jako takovou. Stále významnou funkci zaujímal klasický index papírový, který měl novou podobu vytvořenou ve spolupráci s Papelote.

Ve větší míře vyučující využívali přímou e-mailovou komunikaci s rodiči studentů v případě výchovných problémů, nebo, a to především, špatných studijních výsledků, přípravy do školy atd. S rodiči problémových studentů bylo zorganizováno několik online informačních schůzek, kde se část problémů podařilo vyřešit.

Služby pedagogicko-psychologické poradny byly doporučovány rodičům některých studentů, řada z nich její služby využili, byť její fungování bylo ovlivněno aktuální epidemickou situací. Vnitřní výchovné i vzdělávací problémy se nám dařilo řešit interně (s velkým přispěním třídních učitelů). Nabídku ještě rozšířila práce školní psycholožky Mgr. Lenky Rázgové, která v hodnoceném roce na naší škole nadále působila, byť v omezené míře (mateřská dovolená).

(celkové hodnocení A-B)

ad b) Informování rodičů i veřejnosti bylo nadále dobré díky provozu webových stránek školy. Ty totiž umožňují snadnou administraci ze strany jednotlivých vyučujících, proto byly informace aktuální a přehledné. K informovanosti přispělo i využití aplikace kalendáře Google a Google Classroom. Nadále fungovalo i rozesílání důležitých zpráv e-maily, v případě naléhavých situací i zpráv sms; tento krok byl rodiči i studenty všeobecně hodnocen velmi pozitivně. Studijní záležitosti (domácí úkoly apod.) byly zadávány a organizovány pomocí prostředí Google Classroom, který v tomto bodě nahradil používání systému EDOOKIT.

Taktéž proběhlo několik online třídních i celoškolních schůzek i informování o aktuální studijní i epidemické situaci a jejího společného řešení. Tyto byly ze strany rodičů hodnoceny velmi pozitivně.

K informovanosti dále přispíval i provoz sociální sítě facebook a instagram. Zvláště oblíbenými byly nadále příspěvky – krátké reportáže přímo z výjezdových akcí školy, které sledovali nejen rodiče studentů, ale i širší veřejnost přátel školy. Informovanost veřejnosti o škole prostřednictvím několika novinových článků a televizních a rozhlasových reportáží a pořadů (viz. <http://www.prirodniskola.cz/o-skole/napsali-o-nas/>)

Během školního roku i letních prázdnin jsme uskutečnili celou řadu dobrovolných akcí, kterých se měli možnost zúčastnit sourozenci našich žáků.

(celkové hodnocení A-B)

ad c)

Rodiče se nám podařilo zapojit lépe, než v minulých letech. Především do hledání sídla nové školy, kterou koordinuje skupina rodičů a vytvoření pravidelně se scházející skupinky (žákovo-rodičovsko-učitelské), věnující se hledání finančních zdrojů. Nadále se někteří rodiče a dobrovolníci podíleli na organizaci a technickém zajištění školních výjezdů. Většina

schůzek probíhala online a její aktivita byla pochopitelně ovlivněná aktuální situací
(celkové hodnocení A-B)

5) Práce se studenty se speciálními vzdělávacími potřebami (přiznanými podpůrnými opatřeními), jejich integrace do běžných tříd. Práce se studenty přicházejícími nově do Přírodní školy, příp. se studenty s odlišným mateřským jazykem.

Školní rok 2020/2021

a) Věnovat pozornost novým studentům, kteří do školy přestoupili, pomáhat jim zvládat nároky a specifika na Přírodní škole, především podmínkový systém. V této souvislosti využít patrony nových studentů z vyšších ročníků. Nadále se věnovat problémovým žákům v jednotlivých třídách. Komunikace s rodiči. Pravidelná spolupráce s externí školní psycholožkou Mgr. Lenkou Rázgovou. V návaznosti na aktuální epidemickou situaci a nařízení ve školství přizpůsobit formy, hledat ve spolupráci s vedením řešení problémů i v omezených možnostech.

b) V rámci výchovného poradenství pokračovat v systematické práci se studenty se specifickými vzdělávacími potřebami. Koordinaci bude mít i nadále na starost ve spolupráci s PPP pro Prahu 7 a třídními učiteli výchovná poradkyně Mgr. Anežka Koutníková. Na základě doporučení PPP pro Prahu 7 vypracovat nové individuální vzdělávací plány. Zvýšenou pozornost a pedagogickou péči věnovat studentce s odlišným mateřským jazykem. V návaznosti na aktuální epidemickou situaci a nařízení ve školství přizpůsobit formy, hledat ve spolupráci s vedením řešení problémů i v omezených možnostech.

c) Ve spolupráci školního metodika prevence PhDr. Jaroslava Najberta, výchovné poradkyně Mgr. Anežky Koutníkové, školní psycholožky Mgr. Lenky Rázgové a třídních učitelů se zaměřovat ve třídách na základě minimálního preventivního programu na práci s kolektivem. Programy se mohou realizovat ve třídnických hodinách, v rámci střeďních programů nebo i na školních výjezdech.

V návaznosti na aktuální epidemickou situaci a nařízení ve školství přizpůsobit formy, hledat ve spolupráci s vedením řešení problémů i v omezených možnostech.

ad a) V hodnoceném školním roce studovali ve třídě omikron (sekunda) dva noví studenti a dvě studentky, kteří přestoupili z jiných škol. Všem byli přiděleni patroni za starších tříd, kteří jim pomohli s adaptací na nové prostředí a systém Přírodní školy. Adaptace byla u všech bezproblémová a velmi rychlá proto, že všichni už byli se školou v kontaktu (sourozenci

nebo kamarádi ve škole) a zúčastnili se i školních akcí už před svým přijetím ke studiu. Vyrovnaní znalostí a dovedností v některých předmětech řešili učitelé těchto předmětů individuálně ve spolupráci s rodiči a třídní učitelkou.

Podobně probíhala i adaptace jedné studentky, která přestoupila do třídy ný(sexta).

Ve všech třídách byla práce s žáky a jejich výchovnými problémy ovlivněna v první řadě dlouhodobým uzavřením škol. Tato situace ztížila běžnou spolupráci třídních učitelů a ředitele školy se školní psycholožkou PhDr. Lenkou Rázgovou, Ph.D., výchovnou poradkyní Mgr. Anežkou Koutníkovou, školním metodikem prevence PhDr. Jaroslavem Najbertem, Ph.D. a rodiči.

Školní psycholožka nemohla docházet do školy k osobním konzultacím, konzultace probíhaly pouze online v menším rozsahu. Proběhly však mimořádné online programy pro všechny třídy zaměřené na relaxační techniky a práci se stresem.

Situace s uzavřením škol značně snížila diagnostiku výchovných problémů (kolektivy se v podstatě většinu roku nescházely), objevily se problémy související se školní neúspěšností a adaptací na dlouhodobou distanční výuku. U žáků, kteří měli výraznější problémy s distanční výukou, jsme komunikovali s rodiči nejen v rámci třídních schůzek, ale i elektronicky a formou individuálních online konzultací.

(celkové hodnocení A-B)

ad b) V tomto školním roce stále pokračovala diagnostická činnost v oblasti SVP především ve spolupráci s PPP pro Prahu 7, kde má naši školu na starosti Mgr. Josef Král.

Jako každý rok proběhla aktualizace doporučení u některých studentů, kterým skončila platnost.

Ve školním roce 2020/2021 na Přírodní škole studovalo 5 studentů s IVP a celkem 24 studentů se speciálními vzdělávacími potřebami s různým stupněm podpory od stupně jedna až po stupeň tři. Všem byla poskytnuta podpůrná opatření, která byla v případě potřeby aktualizována především s ohledem na distanční výuku.

Ve třídě Ksí studovala 1 studentka s OMJ. Pracovala podle IVP s podporou asistentky. Asistentka jí poskytovala pravidelnou každodenní podporu i během distančního studia.

Soustředili jsme se na začlenění studentky do kolektivu třídy, což bylo díky dlouhému období distanční výuky a sociální izolace náročné. Počet hodin ČJ byl navýšen a komunikační dovednosti i schopnost zapojení do práce ve třídě se zlepšovaly, v období distanční výuky se však postup výrazně zpomalil.

Ve třídě Ný pracovala podle IVP 1 studentka s vážným psychickým onemocněním, která byla v průběhu roku dlouhodobě hospitalizovaná. U dalšího studenta bylo vážné psychické onemocnění diagnostikováno v průběhu školního roku. Také tento student pracoval podle IVP.

Ve třídě Mí pracoval podle IVP jeden student s diagnózou vývojové dysfázie a dále studentka s SPU, u které se rozvinul postcovidový syndrom.

Výchovná poradkyně pravidelně komunikovala s ostatními učiteli, studenty i rodiči ohledně poskytovaných podpůrných opatřeních, optimální nastavení podpůrných opatření však bylo u některých studentů náročné a vzhledem k celkovým nárokům distanční výuky se vždy nedařilo všechny problémy řešit bezprostředně.

(Celkové hodnocení B)

ad c) Dle plánu v minimálním preventivním programu jsme zařadili tematické preventivní bloky do výuky v předmětech občanská výchova, základy společenských věd, biologie, výchova ke zdraví a tělesná výchova. Jejich realizace byla ale značně ztížena distanční formou výuky. Využívali jsme příležitostí dočasného umožnění výuky vládními nařízeními (prosinec), abychom pro všechny třídy připravili třídnické programy (třídní výlet, skupinové projekty). Někteří učitelé školy, metodik prevence a výchovná poradkyně se zúčastnili i pracovních brigád, které si žáci ve spolupráci s rodiči a učiteli zajistili v březnu (žáci sekundy Omí a kvarty Ksí) a dubnu (žáci sexty Ný a septimy Mí). Nejednalo se o akce školy, ale přítomnost učitelů umožnila alespoň s částí žáků absolvovat programy, které byly jinak součástí minimálního preventivního programu (reflexe dospívání, rodinná a sexuální výchova, pracovní zátěž, dopad pandemie na psychické zdraví dětí a rodin), jejichž realizace ale nebyla myslitelná v online podobě.

Ohledně kariérního poradenství jsme se zaměřili na práci se třídou kvartou Ksí, u které jsme žáky připravili na ukončení nižšího stupně (vnitřní motivace pokračování ve studiu, přijímací zkoušky pro žáky, kteří na škole nechtěli pokračovat) a také se třídou septimou Mí, kde se už první žáci začali orientovat na přípravu na studium na VŠ. Žáci a žákyně obou třídy navíc dokončili a obhájili své profilové práce, ve kterých hledali oblasti, ve kterých by se chtěli odborně a profesně rozvíjet.

Třídní učitelé byli se svými žáky v pravidelném kontaktu prostřednictvím online třídnických hodin, dvou třídních výletů i online a prezenčních konzultací, které mnoho žáků pravidelně využívalo. Třídní učitelé reportovali každý týden situaci a případné problémy konkrétních žáků nebo i celé třídy na pravidelné online pedagogické radě. Dětem byla online k dispozici i školní psycholožka.

Zvláštní pozornost byla věnována dětem se SVP. Na ně byl brán ohled zvl. při termínech a rozsahu asynchronně zadávané práce, výchovná poradkyně jejich práci pravidelně sledovala a připomínala jejich znevýhodnění i na pedagogických poradách.

Kromě dětí s diagnostikovaným SVP (posudkem od poradny) jsme se více věnovali i dalším žákům, u kterých se během distanční výuky projeví problémy. V první řadě se jednalo o zhoršený psychický stav řady žáků a jejich neschopnost udržet tempo distanční výuky a organizovat svou práci (riziko školní neúspěšnosti, depresivní stavy, demotivace, sociální izolace). Ve spolupráci školního metodika prevence, výchovné poradkyně, třídních učitelů a vedení školy byl monitorován stav těchto žáků na pravidelných týdenních online pedagogických poradách. Postupně jsme vytvořili skupinu žáků (tzv. "podpurná skupina"), kterým byl vytvořen speciální plán podpory (tedy nejen pro žáky, kteří měli diagnózu SVP). I těmto žákům jsme vycházeli vstříc z hlediska termínů a rozsahu odevzdávané práce, pravidelně koordinovali postup s rodiči apod. Zdá se, že většina těchto žáků po návratu do prezenční výuky už tuto podporu potřebovat nebude.

Důležitým a oceňovaným prvkem (i ze strany ČŠI) byly ranní online „srazy“ celé školní komunity, které vždy v pondělí a pátek sloužili nejen k informování, ale i vzájemným pozdravům, povzbuzením, aktualitám a plánům.

Další podpora probíhala nabídkou dobrovolných venkovních aktivit zajišťující – v souladu s aktuálně platnými protiepidemickými opatřeními – sociální kontakt apod.

Řada žáků využila iniciativy Dostaňte nás ven, aktivně se zapojili do obhajování svého práva na vzdělání pořádáním happeningů nebo podporou petice Nesmíme obětovat děti. Tato iniciativa pomohla formou pravidelných schůzek a aktivní činnosti zvyšovat motivaci k překonání dlouhodobé frustrace z celostátního lockdownu.

Díky všem těmto opatřením se podařilo u většiny žáků podchytit a minimalizovat většinu zásadních problémů osobnostních i studijních. Výjimkou je několik studentů vyšších ročníků, kde se navzdory naší snaze i pomoci v rodině prohloubily, zpravidla již dříve začínající psychické problémy.

(celkové hodnocení A)

6) Využití výsledků práce (zvl. projektů Přírodní školy) na veřejnosti, systematické propojování života a aktivit školy s okolní společností.

Školní rok 2020/2021

Navzdory náročné epidemické i osobní situaci se podařilo realizovat tři velké prezentace školních projektů pro veřejnost. V říjnu 2020 posterové prezentace výzkumů na Kokořínsku ve Stromovce, na které navazovaly workshopy na několika spřátelených školách. Dále v prosinci online akademii přírodní školy a v červnu 2021 pak prezentace expedičních studentských výzkumů na Českobrodsku v plenéru ve Stromovce. Zástupci studentů a učitelů taktéž prezentovali systém a projekty PŠ na online didaktickém semináři na MFF UK. Zástupci studentské rady dále vystoupili na online mezinárodní pedagogické konferenci pro běloruské učitele.

Studentská rada a další aktivní studenti se navenek prezentovali i v rámci aktivit iniciativy „Dostaňte nás ven!“ (3 happeningy, 1 tisková konference, několik tiskových zpráv a poměrně značný mediální ohlas – podrobnosti na webu školy).

Pedagogické a komunikační schopnosti našich studentů jsme v hodnoceném roce využili i na pomoc s podporou sociálně znevýhodněných dětem na Praze 7 ve spolupráci se sociálním odborem MČ a vedením místních ZŠ. probíhaly formou online i osobní (pokud to situace umožnilo), individuální i skupinové.

Další studenti se podíleli i na pomoci při očkovacích akcích, podpoře seniorů apod.

Do těchto aktivit se aktivně zapojilo více než 20 studentů (tomuto aktuálnímu problému se věnoval i jeden ze studentských výzkumů na Expedici v červnu, věnovaných názorů obyvatel na očkování proti covidu; ten jsme představili i ministerstvu zdravotnictví a byl i publikován v tisku).

(celkové hodnocení A)

B. Autoevaluace v dalších důležitých oblastech

Autoevaluace během roku s ohledem na mimořádnou epidemickou situaci - obecné poznámky:

Během roku proběhly 4 schůzky rodičů, kde jsme reflektovali stále se měnící situaci a získávali od rodičů žáků zpětnou vazbu na naši práci. V ještě užším kontaktu byli s rodiči žáků třídní učitelé (pravidelná e-mailová komunikace, online i telefonické konzultace apod.).

Kromě toho proběhly během roku i dvě rozsáhlejší zpětné vazby ze strany studentů formou dotazníků. Práce školy (ale i další věci jako plánování, reflexe aktuální situace apod.) byla pravidelně hodnocena i na online jednáních studentské rady, kde byly také ve spolupráce s žáky řešeny vzniklé problémy apod.

Během školního roku proběhla na naší škole také dvoudenní online inspekce ČŠI, s jejímiž závěry jsme nadále pracovali.

Hodnocení naší práce, akcí, nových problémů a výzev ad. proběhlo i na obou letních soustředěních (2020 i 2021) , kde jsme se pokoušeli, kromě běžného plánování a hodnocení hledat i výzvy a pozitiva současné situace a ty pak promítnout do další práce.

Vzdělávací program školy

Soulad školního vzdělávacího programu s RVP

Navzdory distanční výuce se podařilo ve většině předmětů a ročníků splnit požadavky ŠVP. Formy a metody jsme byli nuceni upravovat podle situace, zvl. z důvodu nemožnosti realizace některých výjezdových akcí nebo jejich omezení (zkrácení Expedice apod.).

Obecně ale musíme konstatovat, že reálné znalosti a dovednosti, které studenti během distanční výuky získaly, nejsou tak hluboké a kvalitní jako v minulých letech. Mnohem víc to platí o sociálních kompetencích, osobnostním zráním, schopnosti kooperace apod.

Tyto nedostatky jsme se snažili kompenzovat některými dobrovolnými akcemi v souladu s aktuálními opatřeními, přesto ale dopady distanční výuky do atmosféry, souhry, hodnot apod. školní komunity budou dlouhodobě nepříznivé.

(celkové hodnocení B-C)

Další programová nabídka např. pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, variabilita programu – dotace předmětů, volitelné předměty, projekty, kurzy, průřezová témata.

Při hodnocení žáka s SPU se vychází z obecně platné legislativy. Vzhledem k tomu, že je ve škole malý počet studentů, zajišťuje se individuální přístup během celé výuky a zvláště v rámci výjezdů a projektů. I když je klasický volitelných předmětů málo (bylo by to obtížné z hlediska velikosti školy zajistit personálně i finančně), je značná variabilita a volitelnost v rámci realizace jednotlivých projektů a studijních výjezdů (zvl. výjezdu zaměřených na umělecké projekty a Expedice). Podrobně viz kniha „Přírodní škola – cesta jako cíl“,

„Výchova jako dobrodružství“ a ŠVP, resp. první část této zprávy.

V hodnoceném školním roce proběhla řada dobrovolných akcí ve volném čase studentů (viz. jejich přehled na školním webu), které byly ale pochopitelně omezeny epidemickou situací.

Probíhala i práce s mimořádně nadanými studenty. Nejen podporou jejich aktivní účasti na školních projektech, ale i zapojení do vrstevnického učení, účasti na oborových olympiádách nebo individuálním formování v rámci tvorby profilových prací.

Domníváme se, že Přírodní škola dostatečně bere v úvahu individuální zájem a zaměření jednotlivých studentů a nabízí jim poměrně široké spektrum činností a možností vlastní realizace a individuální cesty jak v rámci výuky, tak i v dalších aktivitách školy.

(celkové hodnocení A)

Průřezová témata byla realizována především v rámci výjezdů a projektů. Kromě k tomuto účelu věnovaných projektových střed šlo především o kurz první pomoci v rámci projektového dne, tvorba uměleckých projektů, kde byl zvláštní důraz kladen na zapojení studentské samosprávy a Expedice Kokořínsko 2020 a Českobrodsko 2021 (viz. výše). Zvláštní důraz byl na environmentální výchova - dobrovolné akce, témata expediční práce apod.

Vzhledem k situaci proběhla v rámci speciálních bloků a projektů osobnostní výchova s důrazem na osobní řešení a vyrovnávání se se situací celosvětové pandemie. Její dopad na učení, psychiku, vztahy, motivaci i duševní zdraví se ukázal být velmi silný. Proto jsme se tomuto tématu věnovali i neformálně a v podstatě neustále. Je potřeba říci, že vzhledem k malému školnímu klectivu, skvělé práci třídních i dalších učitelů a atmosféře a vztazích v rámci celé školní komunity se nám tuto situaci podařilo přiměřeně zvládnout.

Část průřezových témat bylo v souladu s ŠVP realizováno ve výuce jednotlivých předmětů a v rámci hodiny tzv. školního fóra (zvl. oblasti Osobnostní výchova a Výchova demokratického občana) - v rozvrhu hodin obvykle ve čtvrtek od 11:05. To platilo ale jen o nemnohých časech prezenční výuky, jindy to probíhalo především v rámci online TH a aktivit, mj. i ve spolupráci se školní psycholožkou Lenkou.

Přehled průřezových témat a příslušných výjezdů, příp. dalších školních projektů a aktivit, v rámci kterých byly realizovány:

- 1 **Osobnostní a sociální výchova** (úvodní výjezd září Kokořínsko, volné pokračování projektu Tereziánská štafeta, prezentace výzkumných projektů na školách v Praze a regionech, projektový týden v Praze zaměřený na umělecké projekty, třídní výjezdy - brigády, peer programy pro základní školy (ZŠ Svatého Augustina, ZŠ Mnichovice, ZŠ Otevřeno, ZŠ Strossmayerovo nám.), pomoc s doučováním a vedením dětí ze sociálně znevýhodněného prostředí na P7, online školní akademie, sociálně – psychologické hry a aktivity na sebepoznání na výjezdech a v rámci projektových dopolední a hodin občanské výchovy); systém práce patronů (starší studenti patronují mladší, pomáhají jim s adaptací a řešením problémů), práce studentské samosprávy.
- 2 **Výchova demokratického občana** (Práce studentské rady, zpětná vazba vyučujícím a škole na konci roku – zástupci studentské rady na učitelském soustředění, aktivity v rámci projektu Tereziánská štafeta – problém práv občanů, institucionalizovaného násilí a totalitních tendencí ve společnosti, Expedice Kokořínsko – září 2020 a Českobrodsko červen 2021 – samospráva v rámci organizace expedice i práce jednotlivých studentských skupin – kontakty s místními občany, institucemi a orgány státní správy a samosprávy, diskuze na aktuální témata v hodinách

společenskovedních předmětů i ranních společných shromážděních školy. Aktivity v rámci studentské iniciativy Dostaňte nás ven! (komunikace s poslanci a senátory, happeningy, tisková konference, petiční akce, komunikace s médii ad.).

- 3 **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** (diskuze o aktuálních mezinárodně politických problémech na společných (obvykle online) shromážděních školy a v hodinách Ov (ZSV) a D, diskuze o regionálních konfliktech ve světě a uprchlické krizi a xenofobii v Evropě, pomoc s integrací a vzděláváním chlapců ze syrské rodiny, integrace thajské studentky do naší školy).
- 4 **Multikulturní výchova** Pomoc dětem ze sociokulturně znevýhodněného prostředí nebo dětí - cizinců, projekt Tereziánská štafeta – židovské náboženství, historie a kultura, projekty v rámci výuky společenskovedních předmětů, diskuze o aktuálních kauzách na ranních společných shromážděních školy), pomoc s integrací a vzděláváním chlapců ze syrské rodiny. pomoc s integrací a vzděláváním chlapců ze syrské rodiny. Další podobnou aktivitou byla organizace příměstského tábora pro romské děti z okolí Teplé ve spolupráci s organizací Český západ, na které se podílelo několik starších studentů naší školy.
- 5 **Environmentální výchova** (celodenní projekty v okolí Prahy – poznávání přírody, praktický průzkum ekosystémů ad.; Expedice Kokořínsko 2020 a Českobrodsko 2021 – vliv zaniklých prvků krajiny na přírodu, stavba a ověření účinnosti retenčních prvků na krajinu, biologický průzkum rybníční soustavy, cvičný průzkum ekosystémů Broumovska.
- 6 **Mediální výchova** (projektový týden zaměřený na umělecké projekty a sportovně – turistické aktivity – prosinec 2020; online školní akademie a filmový večer, tvorba tiskových zpráv v rámci výstupů studentské iniciativy “Dostaňte nás ven!”, komunikace s médii, tvorba vlastních článků studentů v rámci vydávání školního časopisu Vesmírný kurýr i expedičního časopisu Českobrodsko 2021, programy v rámci výuky společenskovedních předmětů, rozbor aktuálních mediálních zpráv na ranním společném shromážděním)

(celkové hodnocení A)

Průběh vzdělávání

Průběh vzdělávání se zřetelem k vytváření cílových kompetencí ŠVP

Vzhledem k realizovaným projektům, způsobu fungování školy i úrovni výuky byly cílové kompetence dosahovány velmi dobře. Z hlediska cílových kompetencí a obecně výchovných cílů docházelo k jejich rozvoji především v rámci realizovaných projektů, zvláště uměleckých a výzkumných docházelo podle našeho názoru k dobrému rozvoji schopnosti kooperace a týmové práce, sebereflexe a sebevyjádření jednotlivých studentů a to jak verbální, tak i písemnou a uměleckou formou. Velmi dobře se rozvíjela schopnost ústního projevu a vystoupení na veřejnosti, diskuze, formulace a obhájení vlastních názorů. Řešení aktuálních problémů ve školním kolektivu (zvl. v jednotlivých třídách) přispělo k většímu vzájemnému poznání mezi dětmi a větší toleranci a v důsledku i ke zlepšení kamarádských vztahů.

Samozřejmě situaci výrazně ovlivnila epidemická situace, zvl. možnosti realizovat některé aktivity a programy prezenčně.

K dosahování cílových kompetencí v oblasti učení napomáhala výrazně i práce v rámci podmínkového systému (viz. výše). K rozvíjení této kompetence přispívá na naší škole taktéž vzájemná pomoc studentů – zvl. v rámci systému patronů, která je v některých případech

velmi efektivní a individuální práce se studenty (a to jak se slabšími, tak i nadanými), která je u nás ulehčená celkově malým školním kolektivem.

Vytváření jednotlivých cílových kompetencí ve vztahu k jednotlivým složkám pedagogického systému Přírodní školy i jednotlivým typům projektů a akcí je podrobně vypracováno v ŠVP pro vyšší i nižší stupeň studia.

Speciálně jsme se zaměřili na jejich rozvoj u studentů nižšího stupně, ať to byly kompetence sociální (dobrovolné akce, pomoc dětem a seniorům z Prahy 7 ad.), aktivity v třídnických hodinách a školního fóra, divadelní představení pro veřejnost (září, květen, červen - omí), sociálně-psychologické programy v rámci střeďečních projektových dní a školních výjezdů, práce v malých skupinách – studentské kruhy) nebo kompetence k učení (individuální práce s dětmi, pomoc jejich patronů, podmínkový systém) a další. Obdobně byly v rámci systému školy vytvářeny cílové kompetence i u starších studentů – mj. i jejich zapojení do organizační práce a pomoci mladším studentů (viz ŠVP a knihu Přírodní škola – cesta jako cíl).

Ve většině předmětů se podařilo dosáhnout souladu mezi počtem odučených hodin a učebním plánem. Snažili jsme se, aby hodiny - a to ani v podmínkách distanční výuky v podstatě neodpadaly, drželi jsme se běžného rozvrhu hodin a snažili se dodržet ministerstvem doporučený poměr online hodin a asynchronního zadání 1:1. Zároveň jsme se snažili, aby realizované projekty (i online) navazovaly na učební látku probíranou v jednotlivých předmětech a tak byla tato probrána i v rámci nich, resp. materiály z projektů využít při další výuce (i když v tomto máme pořád rezervy). Proto se ve většině předmětů podařilo probrat, procvičit a vyzkoušet učební látku rozvrženou v učebních osnovách a tematických plánech. Jak jsem již ale zmínil, efektivita zapamatování a hlubšího osvojení učební látky a návazných kompetencí byla vzhledem k distanční výuce, navzdory naší mimořádné snaze horší, než v běžném roce. Nicméně u některých kompetencí (sebeorganizace, timing, vztah ke škole i mezi učiteli a žáky) došlo naopak ke zlepšení.

(celkové hodnocení A-B)

Přehled cílových kompetencí a jejich rozvoj

Kompetence k učení

Práce v podmínkovém systému v rámci jednotlivých předmětů (viz. ŠVP), vrstevnické učení - práce patronů, možnost pro studenty vedení hodiny nebo programu v jiných třídách nebo v rámci programu pro veřejnost (kurz první pomoci, workshopy navazující na Expedici), individuální konzultace vyučujících, diskuze a aktivity v rámci třídnických hodin. Zvláštní pozornost byla věnována novým studentům (přestup) společně s učiteli a jejich patrony, kteří jim při přípravě a doučování mnohdy pomáhali, byly děti individuálně vedeny k zvolení optimálních strategií učení, organizaci času a koncentraci při práci. Ve spolupráci se školní psycholožkou Lenkou Rázgovou se podařilo zorganizovat online program zaměřený na vyrovnávání se se stresem a plánování času. Lenka se individuálně věnovala v době svých online konzultačních hodin celé řadě studentů (nejen s SPU), setkání byla ve většině případů zaměřena na rozvoj kompetence k učení.

Další důležitou aktivitou, kde k rozvoji kompetenci k učení dochází, jsou nepovinné tzv. lektorské praxe, v rámci kterých studenti vedou celé vyučovací hodiny, buď ve vlastní, nebo i v jiných třídách. Výuce předchází plánování vyučovací hodiny s příslušným vyučujícím, hledání vhodných metod a postupů během vyučovací hodiny. Po hodině, kterou vyučující

hospituje, následuje rozbor. V hodnoceném školním roce proběhlo těchto „hodin lektorské praxe“ – vrstevnického učení celá řada a významně přispěly i k rozvoji schopnosti učit se u těch, kteří o tomto procesu byli nuceni přemýšlet „z druhé strany“. K většímu počtu hodin vrstevnického učení paradoxně přispěla distanční výuka, které umožnila tyto hodiny jednodušeji organizovat a vyhodnotit.

Obecně hodnotíme rozvoj této kompetence za uspokojivou, do budoucna bychom rádi programy, kde se děti přímo budou učit různé způsoby učení, procvičovat apod. rozšířili, mj. v návaznosti na reflexi distanční výuky a problémů, které se v jejím rámci objevily
(celkové hodnocení A-B)

Kompetence k řešení problémů

Příprava a realizace výzkumných a dalších projektů, příprava materiálů a rozvržení úkolů v souvislosti s organizací kurzu první pomoci, zapojení studentské rady do života školy a řešení běžných problémů, příprava a organizace výjezdů do DD Pyšely, poznávací akce pro uchazeče o studium, volitelného dne, školních výjezdů, uměleckých i expedičních projektů, organizace víkendových akcí, participace dětí na přípravě a organizaci studijních akcí a výjezdů.

Konkrétně v hodnoceném roce šlo o řešení neustále se měnících problémů a výzev v době pandemie (samoorganizace, hledání forem projektů a aktivit školy - SR s učiteli), pomoc spolužákům i dětem z jiných škol.

Řešení problémů provozu školy i studentského kolektivu je jedním z důležitých témat jedná studentské rady – sami studenti své problémy předkládají a společně s vyučujícími hledají řešení, na jejich organizaci by i sami participovali (viz zápisy z jednání studentské rady na školních webových stránkách v sekci <http://www.prirodniskola.cz/lide/studentska-rada/>). Zástupci studentů se zúčastnili i jednání pedagogických rad a letního učitelského soustředění a tam se podíleli na řešení problémů školy a hledání nových cest rozvoje.

Rozvoj této kompetence je velmi dobrý, studenti jsou s různými typy problémů konfrontováni v podstatě každodenně a s pomocí vyučujících i starších spolužáků se je postupně učí řešit. Za důležité pokládáme, že nejde o problémy umělé, ale takové, které vycházejí z úkolů a cílů jednotlivých projektů a mají přesah do okolní společnosti.

Jsme rádi, že i době pandemie se nám podařilo žáky (i učitele) do řešení nových problémů svých i lidí kolem sebe zapojit.

(celkové hodnocení A-B)

Kompetence komunikativní

Veřejné prezentace výsledků projektů a jejich metodická příprava, vrstevnické učení, programy v rámci Expedice 2020 a 2021 (oral history, jednání na úřadech ad.), příprava projektů a výjezdů - jednání na úřadech a dalších institucích, práce studentské samosprávy, akce pro děti na jiných školách, pomoc s doučováním na P7, programy a akce pro veřejnost (omezeno v rámci pandemie), realizace divadelních představení a amatérských hraných filmů atd. (byť mnohdy online)

K různým formám komunikace jsou naše děti vedeny postupně v rámci celé řady aktivit a akcí, mj., i v rámci fungování studentské samosprávy, ale i třídnických hodin a setkání školního společného shromáždění. To probíhalo, byť mimořádné situaci výrazně online, ale přesto jejich přínos byl nesporný. Jejich schopnosti jsou v tomto směru i na základě hodnocení vnějších referentů v rámci populace nadprůměrné.

Bohužel i zde jsou důsledky distanční výuky a sociální izolace znát (zvláště u některých žáků - paradoxně starších ročníků) a do budoucna se na ní budeme ještě více zaměřovat.

(celkové hodnocení A-B)

Kompetence sociální a personální

Aktivity pro děti a seniory na Praze 7 expedice, vrstevnické učení, práce studentské samosprávy, participace dětí na přípravě a organizaci studijních akcí a výjezdů, příprava a organizace aktivit pro jiné školy (zvl. prezentace Expedice), práce patronů, skupinová práce (kruhy) v rámci výuky, zkoušení, výjezdů a akcí.

Systém Přírodní školy přímo vede žáky k zaujímání různých sociálních rolí, každý si vyzkouší jaké je to být veden i vést, pracovat v týmu i přijmout osobní odpovědnost a to nejen v rámci projektů, ale i v rámci vnitřní organizace školy. Mnoho aktivit probíhá v rámci studentských „kruhů“, které vedou zvolení „kapitáni“, nebo věkově kombinovaných malých sociálních skupin, které vznikají za účelem společné realizace zadaného úkolu nebo aktivity na výjezdech nebo přímo ve škole.

Výchova v Přírodní škole není „skleníková“, celá řada aktivit na veřejnosti, ve kterých jsou studenti aktivní, vede k jejich rozvoji i v této oblasti. Konkrétní efekt je nicméně jako vždy individuální, obecně je ale rozvoj kompetencí sociálních a personálních velmi dobrý. To se projevilo v současné epidemické situaci, kdy jsme společně se studenty našli možnosti být aktivní a rozvíjet se (doučování dětí na P7 a pomoc seniorům, občanské aktivity ve směru uzavření škol ad.)

(celkové hodnocení A)

Kompetence občanská

Příprava projektů Expedice ad. - jednání s členy státní správy a samosprávy, práce studentské samosprávy – rada, dispečeri,

V rámci ranních společných setkání celé školy a výjezdových akcí se snažíme žáky seznamovat s aktuálním společenským děním a diskutovat o něm, studenti je podrobně rozebírají během hodin ZSV (Ov) i hodin třídnických. Aktivně reagují na aktuální společenské dění. Jak jsem již několikrát zdůraznit, výrazná občanská aktivity proběhla v rámci pomoci dětem a seniorům na Praze 7 i v rámci studenty iniciovaných akcí Dostaňte nás ven - komunikace s poslanci, senátory a ministry, médií, KHS, dalšími školami ad.

Protože se od začátku snažíme, aby život a práce Přírodní školy byly spojeny s životem a problémy okolní společnosti, je rozvoj těchto kompetencí také dobrý. Děti jsou stále vedeny k aktivnímu vztahu ke svému okolí, hledání a ochraně pozitivních hodnot, lidských práv ad. Jsme rádi, že se nám i současnou náročnou situací podařilo využít jako výzvu a ne překážku k rozvoji těchto kompetencí.

(celkové hodnocení A)

Kompetence pracovní

Pracovní aktivity považujeme v našem systému za velmi důležité – ať jsou to jednoduché aktivity manuální, tak kompetence při studentských žádostech o malé granty na naše projekty, schopnost zpracování samostatných výzkumných prací ad. Do budoucna bychom ale rádi hledali formu, jak, zvláště jednoduché manuální činnosti realizované s dětmi, rozšířit. Bohužel aktuální situace neumožnila realizovat celou řadu pro nás již tradičních akcí. Přesto jsme se ale snažili najít novou formu manuální i jiné práce - nejen v rámci zadávání podmínek do práce v jednotlivých předmětech, projektů, ale i zorganizování dobrovolných

lesních brigád pro všechny třídy.
(celkové hodnocení B)

Výsledky vzdělávání

Studijní výsledky vzdělávání

V hodnoceném školním roce se naši studenti zúčastnili srovnávacího testování v souladu s harmonogramem evaluace studijních výsledků žáků. Konkrétně se jednalo o testování Scio - Národní testování 9. tříd (ČJ, Ma, OSP a AJ Scate). Studenti potvrdili měli velmi dobrou úroveň v anglickém jazyce a dobrou v matematice a českém jazyce.

Z hlediska prospěchu studentů bylo v jednotlivých třídách 43 vyznamenání, 9 studentů nebylo hodnoceno a skládalo klasifikační zkoušky (DSK), z těchto studentů jeden byl hodnocen v předmětu nedostatečně a skládal opravnou zkoušku. K 30. září byli všichni studenti hodnoceni.

Výsledky testování pravidelně konzultujeme v učitelském sboru během letního soustředění. Po této konzultaci aktuálních výsledků jsme se rozhodli přizpůsobit letošní projekty tak, aby v nich byla matematika a český jazyk více reflektovány.

Podrobný přehled výsledků testování je uveden v elektronickém archivu testování v aplikaci scio.

Z hlediska schopnosti samostatného řešení problémů, vč. věkově přiměřených výzkumných úkolů, je úroveň našich studentů velmi dobrá až výborná. Taktéž v oblasti veřejného projevu, diskuze a interpretace nasbíraných dat. Lze to sledovat především na základě výstupů jednotlivých projektů a v rámci jejich veřejné prezentace. V hodnoceném roce šlo o již zmíněnou prezentaci výsledků studentských průzkumů Expedice Kokořínsko 2020 na několika středních a základních školách v Praze a okolí, dále také proběhla prezentace realizovaných studentských výzkumných prací pro rodiče a přátele Přírodní školy v prostoru parku Stromovka. Bohužel se ale i zde projevil vliv distanční výuky, protože navzdory úspěchu všech těchto akcí bylo zřejmé, že úroveň prezentačních schopností některých studentů se snížil. Do budoucna se na toto chceme více zaměřit (především větším důrazem na nácvik, korekce chyb ad.)

(celkové hodnocení A-B)

Dobré jsou také výsledky studentů v oblasti umělecko-výchovných aktivit a to opět ne ve smyslu znalostí a systematických dovedností, ale ve schopnosti vlastní tvorby, jejího naplánování a realizace (zvl. amatérský film, který bylo možné realizovat i v současných podmínkách). A to nejen v rámci uměleckého projektového týdne, ale i v rámci jejich profilových prací v tercii a sextě.

(celkové hodnocení A)

Přijímací řízení

V hodnoceném roce přijímací zkoušky na naší škole neprobíhaly.

Maturitní zkoušky a úspěšnost při přijímacích zkouškách na VŠ

V hodnoceném roce maturitní zkoušky na naší škole neprobíhaly.

Podpora školy žákům, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob na vzdělávání

Přístup k informacím a jejich přenos

Informační systém považujeme za dobrý. Ve škole byly všechny potřebné informace sdělovány studentům ústně na každodenním tzv. „společném shromáždění“ (době distanční výuky online v po a pá), nebo organizačním nástupu v úterý v poledne. Důležité věci byly vždy zveřejněny na nástěnce/tabuli a webových stránkách školy, aktualizovány byly prakticky denně, takže postupně skutečně sloužily jako efektivní a využívaný zdroj informací o škole a školních akcích, ale i aktivitách jednotlivých tříd. Webové stránky (zvl. týdenní plán sloužily jako klíčový zdroj aktuálních informací i během lockdownu a distanční výuky)

Pro organizaci a zadávání práce online výuky jsme začali ve sledovaném roce využívat systém Google Classroom, který se velmi osvědčil a předpokládáme jeho využívání i do budoucna.

Dalším zdrojem informací byl školní Facebook a Instagram. Na nich byly mj. zveřejňovány fotografie a reporty ze školních akcí (i když jich bylo tentokrát méně), takže rodiče a přátelé školy mohli i průběžně sledovat, jak se na akcích máme a jaký probíhá program.

V hodnoceném roce jsme nadále vyvěšovali na web týdenní plán, kde byly souhrnně uvedeny všechny školní akce, změny, dobrovolné akce a úkoly. Ohlasy byly velmi dobré. Dalším zdrojem informací (zvláště pro studijní účely) byl systém EDUKIT.

O všech akcích i problémech jsou rodiče studentů (společně s vyvěšením zprávy na web) taktéž informováni prostřednictvím hromadných e-mailů. V případě mimořádných okolností, příp. aktuálních změn (návraty z akcí apod.) jsme informovali rodiče, příp. i žáky i prostřednictvím sms – zpráv.

O dlouhodobých plánech a koncepčním rozvoji školy byli zákonní zástupci studentů taktéž informováni na schůzkách rodičů.

Do budoucna bychom rádi zlepšili vnitřní informační toky – zvl. mezi studentskou samosprávou a jejími orgány a pedagogickým sborem. Taktéž bychom rádi lépe prezentovali důležité závěry pedagogických porad a studentské rady ve vztahu ke studentům, ale i jejich rodičům. V tomto smyslu již proběhlo několik společných jednání zástupců pedagogů a studentů a situace se postupně zlepšuje.

(celkové hodnocení A-B)

Co se týče informovanosti rodičů o prospěchu studentů, fungoval v hodnoceném roce kromě klasického „papírového“ studentského průkazu s informacemi o prospěchu, absenci apod. (tzv. indexu) nadále i systém tzv. „elektronického indexu“ umístěný v systému EDUKIT. V době distanční výuky se ukázal tento systém jako klíčový a navzdory některým drobnostem (zvl. přizpůsobení podmínkovému systému), fungoval velmi dobře

V hodnoceném školním roce trvala i komunikace v případě výchovných a prospěchových problémů jednotlivých studentů, kdy byli zákonní zástupci včas vyrozuměni osobním e-mailem a podrobně informováni během následné individualizované (obvykle online) schůzky s pedagogy.

(celkové hodnocení A-B)

Spolupráce s rodiči

Spolupráce s rodiči je velmi dobrá. Kromě výše zmíněného pravidelného informování jsme

v hodnoceném roce uskutečnili několik třídních i celoškolských online schůzek rodičů, v případě aktuální potřeby jsme se online nebo i ve škole scházeli s jednotlivými rodiči, příp. i společně s příslušným studentem, jehož se problémy týkaly. Neformálních setkání s rodiči studentů proběhlo několik, zvl. v rámci školních akcí pro veřejnost (zvl. studentské prezentace - ostatní byly omezeny z epid. důvodů)

Rodiče byli zapojeni do práce Školské rady a měli své zastoupení i ve správní radě zřizovatele Gymnázium Přírodní škola, o.p.s..

Zároveň využíváme iniciativu jednotlivých rodičů. Jde především o pomoc při přípravě a dobrovolnické zajištění některých školních akcí, finanční podpora a podpora materiální a technická.

Kromě toho vycházíme vstříc celým rodinám – dobrovolných akcí (kterých bylo ale opět méně než obvykle) se mohou zúčastňovat i sourozenci našich studentů, kteří u nás přímo nestudují, pokud má rodina u nás na škole více sourozenců, poskytujeme na základě rozhodnutí správní rady o.p.s. výraznou slevu na školném, příp. i platbách za studijní výjezdy.

Obecně lze říci, že je vzájemná spolupráce rodin a školy je velmi dobrá, případné problémy se snažíme vstřícně a operativně řešit.

(celkové hodnocení A-B)

Podpora studentům

Celý systém Přírodní školy směřuje k co nejširšímu zapojení studentů do procesu vzdělávání a podpory jejich individuálních zájmů a dispozic. Podrobně to rozebírám v již zmíněné knize „Přírodní škola – cesta jako cíl“, resp. ve ŠVP, nově též v knize „Výchova jako dobrodružství“ a v první části této zprávy.

V hodnoceném roce nadále pracovala studentská samospráva (viz výše).

Problémy měli studenti možnost řešit na více rovinách – prostřednictvím třídních učitelů, vedení školy, studentské samosprávy, nebo svých patronů z řad starších studentů. Již několik let je studentům k dispozici jedno odpoledne v týdnu i školní psycholožka dr. Lenka Rázgová. Dobrovolný školní klub v úterý odpoledne mohl fungovat vzhledem k epidemické situaci značně omezeně.

Třídní učitelé byli se svými žáky v pravidelném kontaktu prostřednictvím třídnických hodin, dvou třídních výletů i online a prezenčních konzultací. Třídní reportovali každý týden situaci a případné problémy konkrétních žáků nebo i celé třídy každý týden na pedagogické radě. Dětem byla online k dispozici i školní psycholožka.

Zvláštní pozornost byla věnována dětem se SPU. Na ně byl brán ohled zvl. při termínech a rozsahu asynchronně zadávané práce, výchovná poradkyně jejich práci pravidelně sledovala a připomínala jejich znevýhodnění i na poradách. Kromě dětí s diagnostikovaným SPU (posudkem od poradny) jsme se více věnovali i dalším dětem, u kterých se během distanční výuky projeví problémy (psychické, tempa a organizace práce apod.) a byla postupně definována tzv. „podpurná skupina“. U ní jsme opět vycházeli více vstříc z hlediska termínů a rozsahu odevzdávané práce, pravidelně koordinovali postup s rodiči apod. Zdá se, že většina těchto dětí po návratu do prezenční výuky už tuto podporu potřebovat nebude.

Důležitým a oceňovaným prvkem (i ze strany ČŠI) byly ranní online „srazy“ celé školní komunity, které vždy v pondělí a pátek sloužili nejen k informování, ale i vzájemným

pozdravům, povzbuzením, aktualitám a plánům.

Další podpora probíhala nabídkou dobrovolných venkovních aktivit zajišťující – v souladu s aktuálně platnými protiepidemickými opatřeními – sociální kontakt apod.

Díky všem těmto opatřením se podařilo u většiny žáků podchytit a minimalizovat většinu zásadních problémů osobnostních i studijních. Výjimkou je několik studentů vyšších ročníků, kde se navzdory naší snaze a pomoci v rodině prohloubili, zpravidla již dříve začínající psychické problémy.

(celkové hodnocení A-B)

Vzájemné vztahy mezi školou, studenty, rodiči a dalších osobami a jejich dopad na vzdělávání

Vzájemné vztahy mezi školou, studenty, rodiči a dalšími osobami jsou celkově velmi pozitivní. Jejich přátelský charakter a zároveň malý kolektiv s přirozenými formami komunikace a vzájemného poznávání a reflexe umožňuje řešit většinu problémů rychle, efektivně a se vzájemným respektem všech zúčastněných stran.

V hodnoceném roce byla situace specifická vzhledem k pandemii. Přesto se podařilo dobrý vzájemný vztah mezi učiteli a žáky i jejich vztah ke škole nejen udržet, ale i prohloubit.

Vztahy se zřizovatelem a školskou radou

Vztahy se zřizovatelem a školskou radou jsou velmi dobré. Jednání správní rady o.p.s. i školské rady byl až na výjimky vždy přítomen ředitel i zástupce ředitele školy a tyto probíhaly velmi věcně a korektně. Žádné zásadní problémy se v tomto směru nevyskytly. Jediným problémem bylo nadále obtížné hledání vhodných termínů pro jednání školské rady v souvislosti s velkým pracovním vytížením jejich členů a velkému množství školních akcí.

Analogická situace je ve vztahu k dozorčí radě o.p.s. Jednání všech rad probíhala v hodnoceném roce online.

(celkové hodnocení A-B)

Klima, kultura, étos školy

Klima školy bylo již několikrát zmíněno. Lze ho i v hodnoceném roce označit za přátelské, poměrně harmonické, vytvářející prostor pro to, aby se zde nikdo nemusel bát, nebo si připadat ostrčený, zároveň ale poměrně tvůrčí a pracovní přiměřeně náročné. Samozřejmě nic není ideální, ale všechny problémy, zvláště ve vztazích mezi dětmi, se daří zpravidla rychle odhalit a poměrně úspěšně řešit.

Součástí kultury a étosu školy je především vzájemný respekt k druhým, zvláště slabším a odlišným. Je zdůrazňována hodnota altruismu, vzájemné spolupráce, pomoci druhým, dání vlastních schopností a sil do služeb potřebným i celku školy. Tomu velmi přispíval systém akcí, na kterých spolu fungují studenti různých ročníků, systém patronů, organizace akcí pro mladší žáky staršími studenty, ale i seznámení se s osudy vrstevníků studentů z období protektorátu (v rámci projektu Tereziánská štafeta) a navázání přátelských vztahů s přeživšími šoa a dalšími lidmi starších generací, ale i vrstevníků našich dětí z válečné Sýrie (kontakt prostřednictvím Člověka v tísní), pomoc syrským rodinám, přesídleným v rámci vládního

programu, nebo kontakty s romskými dětmi v rámci spolupráce se sborem Čhavorenge..

K posílení této atmosféry přispívají i vyučující, kteří se ve velké většině věnují dětem i nad rámec svých běžných povinností a snaží se jim jít i příkladem v přístupu k problémům, chování atd. Vedeme učitele k tomu, aby děti dovedly vyslechnout, podpořit a rozvinout v nich to dobré a to nejen s ohledem na osobní zájem, ale i pro druhé.

Zároveň se snažíme, aby aktivity školy byly obecně užitečné. V tomto ohledu jsou obzvláště důležité akce pro děti z Dětského domova v Pyšelicích, pomoc, kurz první pomoci i expediční výzkumy, které jsou mj. zaměřeny na konkrétní místní problémy. Konkrétním příkladem je nejen organizace kurzů první pomoci pro jiné školy a pro veřejnost, ale i pokračování projektů Tereziánská štafeta, v rámci které jsme realizovali i několik divadelních představení a workshopy pro školy, ale i uvedli do života hru do ulic Tereziána Terezián zblízka, která byla umístěna se souhlasem rady města v infocentru a na webových stránkách.

K celkové atmosféře ve škole přispívá také celá řada tradic a rituálů – každodenní ranní společné shromáždění všech studentů, společné plavání ve středu ráno, rozdávání maturitních a výročních vysvědčení a oceňování studentů u „Stromu školy“ na Můstku, společná oslava předvánočního času, kulturní akademie a veřejné obhajoby studentských prací večer před konečným vysvědčením, obhajoby profilových orací v kvartě a septimě, společné sdílení úspěchů a problémů školy. To, že se studenti ve škole cítí dobře je zřetelné i z toho, že ve škole i na nepovinných akcích školou organizovaných tráví hodně volného času. Taktéž naši absolventi se rádi do školy vrací, často s nabídkou další spolupráce.

Je pochopitelné, že mnohé z toho, na čem škola stojí se dařilo v hodnoceném roce realizovat jen omezeně. Lockdown i distanční výuka a hlavně sociální izolace dětí a dospělých na nás doléhala obzvláště těžce vzhledem k charakteru a zaměření naší školy. Přesto jsme se pokoušeli udržet hlavní prvky našeho systému a jejich etosu, jak to zmiňuji v první části této zprávy (společné srazy, TH, pomoc dětem a seniorům na P7, akce Dostaňte nás ven, expedice, práce studentské rady, práce třídních, školní psycholožky i výchovné poradkyně ad.). Další podobnou aktivitou byla organizace příměstského tábora pro romské děti z okolí Teplé ve spolupráci s organizací Český západ, na které se podílelo několik starších studentů naší školy.

Do budoucna bychom se více “vrátili ke kořenům” a znovu si definovali hodnoty a principy na kterých naše škola stojí (viz výzvy na konci této zprávy). V tomto směru nás čeká ještě hodně práce.

(celkové hodnocení B)

Řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků

Kvalita systémového řízení

Kvalitu systémového řízení považujeme za průměrnou. Vzhledem k malé velikosti školy je základem řízení pravidelný osobní kontakt, informovanost a skupinové řešení všech problémů. Ten doplňuje především vzájemná e-mailová komunikace a informace na webových stránkách školy. Aktuální problémy byly řešeny na každotýdenních provozních poradách i na měsíčních provozních poradách nebo čtvrtletních pedagogických radách, koncepční dlouhodobé záležitosti pak na několikadenním letním soustředění pedagogického

sboru.

Řízení je především v rukou ředitele školy a jeho zástupce RNDr. Marka Matury, PhD. (personalistika, hospodaření, administrativa, ŠVP a jeho naplňování). Řada důležitých řídicích aktivit byla nicméně v hodnoceném roce delegována na několik dalších pracovníků: vyučující Mgr. Štěpána Macháčka (třídní knihy a výkazy, rozvrhy hodin), Mgr, ing. Petra Martišku (maturitní a přijímací zkoušky, evaluace, DVPP) a Mgr. Anežka Koutníková (výchovné poradenství). Nadále byly rozděleny mezi vyučující oblasti, které jsou důležité z hlediska zachování a rozvoje specifického systému Přírodní školy – příprava a organizace ranního komunitního kruhu, vrstevnické učení, práce studentské rady, ad.

V době distanční výuky probíhalo řízení dobře, mj. díky pravidelným týdenním online poradám, účasti učitelů na ranních (zpravidla online) školních shromážděních, pravidelné komunikaci a podpoře jednotlivých učitelů ze strany vedení.

(celkové hodnocení B)

Plánování řídicích činností

Kvalitu plánování řídicích činností považujeme nadále za průměrnou, nicméně dostačující. Probíhá v rámci ročních, měsíčních a týdenních plánů, které jsou k dispozici na školním webu a na školních nástěnkách. Speciální plán řídicích činností ale vypracován není. Mnohem častěji řídicí činnosti vycházejí z aktuální situace a reagují na ni, což je podle nás, vzhledem k velikosti školy dostačující.

V hodnoceném roce také probíhaly porady vedení školy (obvykle telefonicky nebo online). Díky nim se podařilo dát řízení větší koncepčnost, takže jsme nejen reagovali na situaci jako v minulých letech, ale věnovali se více i strategickému plánování a důrazu na základní hodnoty a principy školy. Bohužel se nám po návratu prezenční výuky tento zvyk nepodařilo udržet (z organizačního hlediska), což vnímáme jako problém a na jeho řešení již pracujeme.

(celkové hodnocení A-B)

Efektivita organizace školy

Efektivitu organizace školy považujeme v hodnoceném období za dobrou, navzdory složité situaci s distanční výukou. Organizace má poměrně demokratické prvky – každý má ale pevně vymezený okruh svých možností a povinností, ale většinu důležitých problémů řešíme a rozhodujeme kolektivně (a mnohdy kromě učitelů k řešení přizýváme i studenty). K dobré efektivitě přispívá i fungující informační systém a společné fungování pedagogického týmu i na akcích mimo běžné vyučování, kde mají možnost se vzájemně poznat a sehrát – letní výjezdové soustředění, výjezdy školy atd. To bylo v hodnoceném roce z pochopitelných důvodů omezeno.

Ve většině případů se podařilo efektivně vyřešit a zorganizovat i poměrně složité situace, mimo jiné v souvislosti s distanční výukou, organizací školních projektů a výjezdových akcí, ale i sezónní nemocnosti vyučujících.

K dobré organizaci školy přispívá i zapojení studentů, ať již prostřednictvím jejich rady, nebo skrze zpětnou vazbu, či prostřednictvím jejich podílu na přípravě a organizaci školních akcí, projektů, nebo dalších činností (viz. první část této zprávy).

(celkové hodnocení A-B)

Metodická podpora kvality výuky

Metodická podpora kvality výuky probíhá především prostřednictvím vedení školy a starších zkušenějších vyučujících. Bohužel, v tomto ohledu máme určité rezervy. Především malý počet tříd vede k tomu, že pro příslušný předmět na naší škole pracuje zpravidla pouze jeden, nebo dva vyučující, a proto nefunguje systém předmětových komisí a vedení méně zkušených zkušenějšími. Tuto funkci přebírá zpravidla ředitel školy, který ji ne vždy dobře zvládá, mj. i s ohledem na jeho celkové vytížení, i když se v poslední době situace poněkud zlepšila.

V hodnoceném roce se situace, navzdory epidemii mírně zlepšovala, především s ohledem na to, že většina vyučující působila na naší škole již několikátý rok a podařilo se nám udržet pravidelný kontakt a řešit všechny problémy společně se vzájemnou podporou. Kromě možností účastnit se odborných webinářů probíhalo předávání zkušeností dobré praxe přímo na pedagogických radách.

V rámci projektu Kolega probíhala od září 2017 párová výuka. Tento projekt skončil v červnu 2021. Celkem byly do projektu zapojeny 4 dvojice učitelů a bylo realizováno cca 300 vyučovacích jednotek, více viz dokument Kolega.

Za hlavní přínosy tohoto projektu vidím následující:

- 1) nadále se zlepšovala komunikace mezi učiteli, společně strávený čas, příprava na hodiny měla kooperativní charakter, byla více kreativní a tedy atraktivnější a efektivnější i pro studenty. Celkově vedla ke zlepšení vztahů mezi vyučujícími i napříč různými předměty. To se mj. projevilo během letního soustředění nebo školní expedici, kde se dařilo lépe propojit vyučující při přípravě a realizaci témat studentských výzkumů.
- 2) Projevovalo se nadále zlepšení psychické pohody vyučujících, pro které výuka v týmu není tolik zátěžová, poskytují si vzájemnou podporu. A k tomu dochází i v případě, že jeden z nich je dominantní. Celkově párová výuka zlepšuje i kázeňskou situaci ve třídě a celkovou atmosféru. Díky pohledu párového vyučujícího se dařilo lépe řešit méně zřetelné kázeňské problémy i zlepšit efektivitu vyučovacích hodin.
- 3) Nastávala rychlá zpětná vazba, která zefektivňuje práci s chybou a pomáhá zlepšovat další hodiny – nejen pro mentýho, který má supervizi, ale ve druhém plánu i pro mentora, který na kolegovi může uvědomit vlastní chyby, resp. zamýšlet nad vlastními postupy a metodami a pracovat na jejich zlepšení. To se projevilo i na zlepšení výuky příslušných vyučujících i mimo hodiny vedené v rámci párové výuky.
- 4) Pro žáky měla párová výuka výchovný přínos i jako konkrétní příklad osobní vřídne a efektivní spolupráce dvou dospělých osob. Snadněji se pak vedly k spolupráci i mezi sebou.
- 5) Zlepšily se výrazně možnosti individualizované práci se žáky, mentor často pomáhal dětem, které potřebovaly podporu, kontroloval jejich postupy během hodiny, věnoval se zaostávajícím, stimuloval nadprůměrné. Tím se také mj. zlepšila celková efektivita vzdělávacího procesu a psychická pohoda jednotlivých žáků, zvláště těch, kteří jsou obvykle na okraji pozornosti vyučujícího.
- 6) Přítomnost mentora přispívala k odhalení problémům ve třídě (zvl. v učení, zápisů do sešitu apod.), kterých si samotný vyučující jen těžko všimá. Tyto byly též jedním z předmětů rozborů společných hodin.
- 7) Párová výuka výrazně zlepšila možnost realizace alternativních vyučovacích metod, zvláště skupinové práce, která se snáze realizuje pro větším počtu pedagogů, ale i výuky v alternativním prostředí (škola v přírodě, projektový den apod.).
- 8) Celkově se zlepšila chuť vyučujících hledat a ověřovat nové metody práce, ale i hledat vhodná propojení mezi tématy různých vyučovacích předmětů. Na naší škole pak zvláště i propojení s celoškolskými projekty a studijními výjezdy.

9) Podařilo se uskutečnit několik společných akcí se žáky partnerských škol.

Velkou část těchto pozitiv se podařilo udržet i v podmínkách částečné online výuky, nicméně bylo dobře, že projekt probíhal již posledním rokem, takže jsme mohli zúročit a rozšířit dosavadní zkušenosti. I tak to ale mnohdy bylo náročné.

Všichni vyučující dostávají k dispozici písemné metodické materiály, které na naší školu přicházejí. Mají možnost zakoupit si z vlastní iniciativy další literaturu, příp. se dle svého zájmu zúčastnit metodických webinářů ad. organizovaných příslušnými institucemi v rámci DVPP. Vyučující s jejich nabídkami pravidelně seznamujeme a v případě, že se rozhodnout takový kurz navštívit, je jim z velké části hrazen z prostředků školy a učitel je uvolněn z výuky.

(celkové hodnocení A-B)

System vedení pedagogických pracovníků

Pedagogičtí pracovníci byli v hodnoceném roce nadále vedeni především prostřednictvím pravidelných týdenních, obvykle bohužel online porad, výjezdového soustředění, hospitací (obvykle online) s následným rozbohem, reflexe zpětné vazby, kterou poskytli učitelům studenti a jejich rodiče v rámci osobní i jiné komunikace a společným řešením problémů, které se během naší práce vytvořily. V tomto směru má nezastupitelné místo několikadenní prázdninové setkání učitelů školy mimo Prahu, kde je čas nejen na reflexi akcí a práce školy a výuky jednotlivých předmětů, vč. rozboru písemné zpětné vazby od studentů, ale i diskuze o filozofii a obecného směřování systému Přírodní školy a plánování dalšího období a jeho priorit v rovině společně i osobní.

Opět zde u nás funguje systém, že se snažíme spolu v pedagogickém kolektivu co nejvíce komunikovat a to především neformálně, což bylo v hodnoceném roce mnohem těžší. Je běžné, že se o tom, jak učitel pracuje, co by měl změnit, nebo naopak je velmi dobré, co ho trápí, nebo naopak těší, bavíme na výjezdech, na obědě, nebo podle potřeby ve volném čase, tj. více v kuloárech, než na formálních poradách. Ne vždy je ale dostatek času všechno v klidu rozebrat a poradit se. Základem každopádně zůstává přátelská a vstřícná atmosféra ze strany vedení a otevřenost a snaha osobního růstu na straně pedagogů. Není zde namísto formalismus, přetvářka a sebestřednost. Takoví lidé u nás dlouho nevydrží.

V hodnoceném roce proběhla i několik programů zaměřených na identifikaci a řešení problémů jednotlivých pedagogů i pedagogického sboru pod vedením školní psycholožky Lenka Rázgové..

Vzhledem k tomu, že na celé škole stabilně pracuje kolem patnácti pedagogů, pokládáme tento systém za dostatečný.

(celkové hodnocení A-B)

Další podpora v době distanční výuky:

Během pravidelných týdenních porad byl vždy vyhrazen čas se podělit o tom, jak se kdo s učitelů cítí, jaké má problémy nebo i o tom, co mu udělalo radost apod. I v době distanční výuky jsme se – coby pracovní kolektiv – mohli v souladu s aktuálně platnými opatřeními scházet i fyzicky. Podobných setkání proběhlo několik – vždy venku a byla pro nás všechny vždycky velkým povzbuzením a posilou.

K dispozici učitelům byla i školní psycholožka Lenka Rázgová, podporu nám ale opakovaně poskytovali i rodiče našich žáků i jednotliví kolegové mezi sebou. Obecně můžeme říct, že nás tento náročný rok velmi sblížil a „stmelil“, což se mj. projevilo na krásné přátelské atmosféře, která mezi námi panovala na jaře ve škole, akcích i letním učitelském soustředění.

Kontrolní systém

Kontroly vzdělávacího procesu probíhaly především formou hospitací ve vyučovacích hodinách a dále průběžnou kontrolou v průběhu celého roku (vč. namátkových návštěv ve třídách ad.). To se podařilo udržet i v hodnoceném roce. Ať již formou formálních nebo i neformálních online hospitací, párové výuky, návštěv a orientačních hospitací (/často bez toho, abychom psali protokol) během učení venku ad.

Vzhledem k velikosti školy je mnoho z toho, co se ve škole děje zřejmé i mimo rámec formálních kontrol – tím, že realizujeme činnosti zpravidla společně, hovoříme o nich v pedagogické i studentské radě i s rodiči, že je všechno „hned vidět“.

V rámci projektu KOLEGA proběhlo cca 300 vyučovacích hodin realizovaných v páru dvou vyučujících (mentor – mentee), kde probíhala vzájemná zpětná vazba. Zároveň byly v rámci tohoto projektu vypracovávány písemné reporty, zkušenosti byly sdíleny na letním soustředění učitelů i kulatých stolech – setkáních všech partnerských škol.

Kontrola vedení pedagogické dokumentace probíhala namátkově vzhledem k extrémnímu zatížení v rámci řešení situace distanční výuky, karantén apod.

Kontrolní činnost byla v době prezenční výuky zaměřená též na hygienické podmínky výuky, dezinfekce rukou, používání ochranných prostředků, větrání a osvětlení ve třídách, pitný režim dětí, hygiena před jídlem atd.

V souladu s platnými právními předpisy proběhly ve škole pravidelné prověrky BOZP a PO.
(celkové hodnocení B)

Úroveň výsledků práce školy, zejména s ohledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům

Zlepšování kvality výsledků vzdělávání

Celkově se i v roce 2020/2021 podařilo udržet kvalitu výsledků vzdělávání. Stabilizace kvality výsledků se projevila i na úrovni výstupů expedičních prací, uměleckých i jiných školních projektů realizovaných v tomto školním roce, taktéž ve výsledcích testování SCIO.

Je namístě do budoucna se nadále zaměřovat na zvyšování kvality výuky matematiky (mj. s ohledem na plánovanou povinnou matematiku u maturitní zkoušky) a udržení kvality výuky cizích jazyků a zintenzivnění snahy zapojit tyto obory více i do výuky ostatních předmětů (to se v hodnoceném roce opět trochu zlepšilo, zvl. v rámci B podmínek v různých předmětech). Zároveň je ale důležité neslevovat na rozsahu činností souvisejících s výukou přírodovědných předmětů (praktická cvičení, exkurze, terénní praktika). Je třeba na to pamatovat již při rozvržení aktivit pro další školní rok.

Dobrá úroveň výuky byla v hodnoceném roce jistě ovlivněna i stále větším zapojením studentů jako aktivních činitelů procesu vzdělávání – zvl. vrstevnické učení v jiných třídách, doučování na P7, ale i u nás ve škole, informace o zkoušení, testech a studijní materiály na Edookitu atd. Další vliv na zvyšování kvality výuky má časté zapojení studentů do projektů, které svým dosahem přesahují rámec školní práce (projekty využívající vrstevnického učení na patronátních školách). V nich totiž proces učení nabývá pro studenty zcela nového významu, znalosti a jejich využití se aktuálně stávají prostředkem seberealizace mladých lidí a jejich dobrého vlivu na své okolí.

Na zlepšení výsledků vzdělávání mohlo mít vliv i občasné zapojení externích spolupracovníků a odborníků z praxe, nebo VŠ, zvláště absolventů naší školy (i online).

Domníváme se, že zlepšení kvality práce školy nesouvisí primárně s množstvím ekonomických příjmů, ale se smysluplností práce, motivovaným kolektivem vyučujících a studentů a přítomností společných perspektiv překračující úzce osobní zájmy. A je třeba znovu si uvědomovat, že vzdělání jako takové, resp. jeho kvantifikované výsledky se nesmí stát samoučelem, ale vždy pouze prostředkem rozvoje osobnosti mladého člověka, jeho sebepoznání, sebepřijetí a seberealizace a smysluplného uplatnění v okolním světě. Pak se mnoho problémů s motivací a sebevýchovou vyřeší téměř automaticky.

To se projevilo i v hodnoceném náročném roce, který byl pro nás všechny asi největší životní výzvou.

(celkové hodnocení A-B)

Spolupráce s partnery

Gymnázium Přírodní škola dlouhodobě velmi dobře spolupracuje s celou řadou partnerů. Jde především o vysoké školy – Matematicko – fyzikální, Pedagogickou a Přírodovědeckou fakultu Univerzity Karlovy (jsme fakultní školou). Zde jsou prezentovány výsledky našich projektů (písemné reflexe našich vystoupení posluchači z VŠ nám slouží pro zlepšování další práce a pracujeme s nimi dále se studenty), příp. posluchači VŠ jsou v rámci didaktických seminářů seznamováni se systémem práce na Přírodní škole. Prostory a pracovny fakult jsou také využívány k praktickým cvičením s našimi studenty. Taktéž některé fakulty posílají do naší školy své studenty ke splnění pedagogické praxe. V hodnoceném roce tyto probíhaly převážně online.

Dalším významným partnerem je Dětský domov Pyšely, se kterým spolupracujeme již 21 let, spolupráce se stále rozvíjí. Bohužel v hodnoceném roce nebylo možné spolupráci rozvíjet, naše děti se podílely jen na nákupu vánočních dárců pro děti z DD.

Spolupráce pokračovala i s Vyšší odbornou školou pedagogickou – Svatojánskou kolejí ve Sv. Janu pod Skalou. Zde spolupracujeme v oblasti zaměření studentských projektů, zároveň i využití prostor pro konání především dobrovolných školních akcí.

Velmi dobrá spolupráce pokračovala i se Salesiánským centrem v Praze – Kobylisích. Zde jsme využívali část prostor salesiánského centra pro některé středně projektové dny a také pro výuku venku. Zde se studenti v rámci rozvoje pracovních kompetencí zapojili do celé řady pomocných pracovních aktivit (úklid, hrabání listí apod.)

Ceníme si i spolupráce s celou řadou škol, kde se nejen odehrává (často vzájemná) prezentace školních projektů, ale kde naši studenti realizovali několik vrstevnický vedených workshopů navazujících na Expedici Kokořínsko 2020 a Českobrodsko 2021. Za zmínku stojí i vzájemná inspirace a sdílení zkušeností a materiálů. Jde především o ZŠ Strossmayerovo

náměstí, ZŠ Mnichovice, ZŠ Otevřeno, Hořické gymnázium, Lauderovy školy, ZŠ Adélka, Gymnázium Kralupy nad Vltavou, Gymnáziem Evolution, ZŠ Svatého Augustina ad.

V rámci projektu Tereziánská štafeta pokračovala spolupráce s Památníkem Bubny, Židovským muzeem v Praze a Tereziánskou iniciativou.

Celkově lze považovat spolupráci s partnery za velmi dobrou a všestranně obohacující.
(celkové hodnocení A)

Prezentace školy, organizace akcí školy – vystoupení, přehlídek, výstav

Navzdory náročné situaci se podařilo realizovat tři velké prezentace školních projektů pro veřejnost. V říjnu 2020 posterové prezentace výzkumů na Kokořínsku ve Stromovce, na které navazovaly workshopy na několika spřátelených školách. Dále v prosinci online akademii přírodní školy a v června 2021 pak prezentace expedičních studentských výzkumů na českobrodsku ve Stromovce. Zástupci studentů a učitelů taktéž prezentovali systém a projekty PŠ na online didaktickém semináři na MFF UK. Zástupci studentské rady dále vystoupili na online mezinárodní pedagogické konferenci pro běloruské učitele.

Studentská rada a další aktivní studenti se navenek prezentovali i v rámci aktivit iniciativy „Dostaňte nás ven!“ (3 happeningy, 1 tisková konference, několik tiskových zpráv a poměrně značný mediální ohlas – podrobnosti na webu školy).

Závěr

Oblasti, ve kterých dosahuje škola dobrých výsledků

Vzdělávací projekty, studentské výzkumné projekty, umělecké projekty, týmová práce, podpora studentů s individuálními potřebami, výuka v přírodovědných předmětech, podpora osobního rozvoje jednotlivců, participace studentů na životě a aktivitách školy. Spolupráce s rodiči a vysokými školami.

Výzvy do budoucna – školního roku 2021 / 2022

Důraz na řád, pravidla, zdravou životosprávu u dětí i dospělých (mj. pozdní příchody, včasné a kvalitní plnění úkolů, /ne/používání elektronických zařízení ad.) – spolupráce všech pedagogů („táhnout za jeden provaz“. Apel na rodiče – přednášky/besedy o tématu dospívání, rizik a správné životosprávy

Rozvoj týmové práce a spolupráce a to i mezi třídami – v rámci celé školy, naslouchání si, empatie... Aktivity ve věkově smíšených skupinách a dvojicích (výjezdy), důraz na práci patronů, mentoring ze strany starších...

Posílení výuky venku, komunikace jejích výhod dovnitř i navenek – zklidnění dětí, možnost volného pohybu, otužování a schopnost vyrovnat se s nekomfortem, výzva k metodickým inovacím pro vyučující, řešení prostorových omezení školy (zvl. dělené hodiny). Podzim 21 – model 2+2; realizace projektových střed mimo budovu školy, využití Salesiánského centra.

Zvýšený důraz na psychohygienu a zdravý životní styl – vyrovnávání se se stresem, relaxační a meditační techniky, zlepšení pozornosti – důraz na význam zahajovacího komunitního kruhu, společný zpět a čtení, relaxační chvílky na začátku některých VH, střední programy i aktivity na výjezdech a sportovním kurzu zaměřené na vyrovnávání se se stresem, organizaci času apod.

V návaznosti na několik úmrtí v okruhu školní komunity během posledních let se zaměřit na téma ztrát, smyslu života, duchovního přesahu (mj. ve spolupráci s org. Cesta domů ad.).

Důraz na znovuprohloubení odborné stránky výuky a školních akcí – projekt „Energetika“, využití výzkumných projektů Expedice a profilových prací na odbornějších fórech (semináře na fakultách, místní instituce apod.)

Navázat na systematickou práci s třídními kolektivy – třídnické hodiny v rámci školního fóra, ideálně 2 třídní výlety za rok, pravidelný report třídních učitelů na poradách a situace v „jejich“ třídě.

Důraz na fyzické aktivity, resp. aktivizaci žáků obecně, důraz i na jejich větší zapojení do přípravy a organizace školní výuky, projektů a akcí, aktivnímu přístupu. Na akcích klást důraz i na fyzicky náročnější aktivity, pobyt venku. Pokračovat v tradici pravidelných dobrovolných výletů a cyklovýletů.

„Restart“ práce studentské rady a samosprávy obecně, prohloubení spolupráce žáků a učitelů. Pravidelná jednání celé SR („kapitanátu“) prokládat jednáním třídních kapitanátů. Alespoň 2x za rok realizovat společná jednání učitelské a studentské rady.

Kromě běžné SR programově zapojovat a pracovat i s dalšími aktivními studenty (odpovědnost za výjezdy, školní časopis, zpětná vazba, vrstevnické učení apod.).

Důraz na obecně prospěšné a charitativní aktivity (posilování morálního a duchovního klimatu školy) – pomoc sociálně znevýhodněným dětem na Praze 7, spolupráce s DD Pyšely, spolupráce s organizací Český Západ apod.

František Tichý
ředitel školy

*Zpráva byla projednána na učitelském soustředění
v Josefově Dole dne 27.7.2021*

Příloha autoevaluační zprávy

1. Plán evaluace studijních výsledků žáků pro hodnocený rok
2. Přehled výsledků evaluace studijních výsledků žáků přístupný v cloudu testování scio na adrese <https://www.sciodat.cz/>.
3. Přehled DVPP

Přehled dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků 2020/2021					
Zaměstnanec	Druh vzdělávání	Rozsah	Datum	Cena	Poznámka
František Tichý Marek Matura Štěpán Macháček	Výměna zkušeností ve výuce 1	10	26.-27.1.2021	PřF UK (podpora pregraduální	
	Výměna zkušeností ve výuce 2	3	6.5.2021	PřF UK (podpora pregraduální	
	Matematika nejsou jen maturity	7	11.6.2021	VŠB fakulta elektrotechniky a	
	Výuka matematiky s podporou dynamického software	24	1.4.-6.5.2021	MFF UK	
	Cesty k matematice (konference)	16	18.-20.5.2021	MFF UK	
Petr Martiška Vít Novotný Jaroslav Najbert Kamil Tuček Filip Hložek	Veletrh nápadů učitelů fyziky	20	27-29.8.21	vědecká fakulta Masarykovy un	
	HEURISTICKÁ VÝUKA FYZIKY PRAKTICKY I	30	8. – 9. 1. 2021;	Elixír do škol	
	"Physics Teacher Education – What matters?"		-18 November 20	GIREP WEBINAR 2020	
Hana Nábělková Vladka Smolková	Praktické tipy na distanční výuku cizích jazyků	3	23.2.2021	Wocabee	
	Digitální technologie ve výuce cizích jazyků	3	2.3.2021	Wocabee	
	Hry a interaktivní metody na hodinách cizích jazyků	3	24.8.2021	Wocabee	
	Wortschatz in Aktion	3	24.3.2021	Nakladatelství Klett	
Anežka Koutníková Štěpánka Číperová Tereza Průšová	Kompetence pro demokratickou kulturu	71	2021	Institut Tereziánské iniciativy	
Celkem		193			
Pedagogičti pracovn		Pedagogičti pracovníci v DVPP		Počet hodin	
ženy	5	ženy		2	83
muži	8	muži		2	110
celkem	13	celkem		4	193

4. Srovnání počtu odučených hodin s učebním plánem 2020/2021

2020/21	sekunda (omikron)			kvarta (ksí)			sexta (ný)			septima (mi)		
	plán (34)	skutečnost	rozdíl	plán (34)	skutečnost	rozdíl	plán (34)	skutečnost	rozdíl	plán (34)	skutečnost	rozdíl
Čj	137	127	-10	130	124	-6	99	95	-4	100	105	5
Aj	102	99	-3	100	98	-2	129	115	-14	143	135	-8
Nj/Rj	-	-	-	100	91	-9	102	99	-3	104	98	-6
M	136	134	-2	131	125	-6	130	136	6	106	110	4
ICT	-	-	-	34	15	-19	65	42	-23	-	-	-
F	68	64	-4	66	66	0	70	73	3	69	73	4
Ch	68	66	-2	66	61	-5	68	63	-5	67	70	3
Bi	70	69	-1	68	51	-17	69	72	3	70	78	8
G	-	-	-	-	-	-	34	17	-17	-	-	-
Z	69	67	-2	67	62	-5	69	77	8	69	73	4
D	68	65	-3	66	66	0	68	67	-1	71	68	-3
OV/ZSV	71	65	-6	66	62	-4	68	71	3	70	72	2
UK	68	68	0	68	37	-31	68	66	-2	67	49	-18
VKZ	34	16	-18	-	-	-	-	-	-	34	6	-28
Tv	74	63	-11	68	59	-9	64	64	0	66	64	-2
PT	72	48	-24	45	53	8	68	41	-27	68	36	-32
Volitelné	-	-	-	-	-	-	-	-	-	102	70	-32

5. Časopis a práce představující studentské výzkumy na Expedici „Kokořínsko 2020 v časopise Vesmírný Kurýr a Expediční časopis Českobrodsko 2021“ (viz. <http://archiv.prirodniskola.cz/casopisy.html>)

6. Reference o úspěších našich studentů (jsou k dispozici na školním webu na adrese - <http://www.prirodniskola.cz/o-skole/napsali-o-nas/>)